PSB / DSP
Received/Reçu
JAN 21 1987

National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 3 (1923) 1987 | NELJAPÄEVAL, 15. JAANUARIL — THURSDAY, JANUARY 15 | XXXVIII aastakäik

N. Liidu uued eeskirjad lubavad kergendada reisijate liiklust

1. jaanuaril jõustusid N. Liitu sisse- ja väljasõidueeskirjade täiendused, mis näivad kergendavat reisijate liiklust, kuid mitte nii palju emigratsiooni.

N. Liidu justiitsministri esimene asetäitja I. Samoshenko on ajalehele „Izvestija" ütelnud, et vastavate küsimuste lahendamine rajaneb tähtsa põhimõtte järgimisel, mis seisneb kõigi kodanike võrdsuses seaduse ees, olenemata nende päritolust, sotsiaalsest ja varanduslikust seisundist, rassilisest ja rahvuslikust kuuluvusest, soost, haridusest keelest ja suhtumisest religioonisse.

ALUSED

Teiseks on täpselt sätestatud NSV Liitu sissesõidu ja NSV Liidust väljasõidu alused. Need hõlmavad taasühinemist oma perekonna liikmetega, kohtumist lähisugulastega, abielu sõlmimist, raskelt haigete sugulaste külastamist, lähisugulaste haual käimist, pärandiküsimuste lahendamist. Arvestada võidakse ka teisi kaalukaid põhjusi.

Kolmandaks rajanevad kõik inimestevahelisi kontakte puudutavad rahvusvahelised kokkulepped perekondlike suhete silmaspidamisele. Vaadatakse läbi taasühinemise taotlused, mis puudutavad mitte ainult abielumeest ja -naist, isa ja ema, poega ja tütart, vaid ka venda ja õde, kuigi teatavasti ei ole vend ja õde alati antud isiku perekonna liikmed. Kui on NSV Liidus perekonnaliikmeid, siis võidakse taotlus läbi vaadata ka mõne teise sugulase kutse alusel.

KIIRENDATUD

Taotlus ajutise sissesõidu kohta NSV Liitu ja ajutise väljasõidu kohta NSV Liidust eraasjus vaadatakse läbi võimalikult lühikese aja jooksul, reeglina kõige rohkem kuu aja vältel; kui sõit on seotud sugulase raske haiguse või surmaga, siis kolme päeva kestel. Taotlus NSV Liitus sissesõiduks või NSV Liidust väljasõiduks alatise elamaasumise eesmärgil vaadatakse läbi ühe kuu jooksul. Ainult juhtudel, kui tekib vajadus taotlusega seonduvaid küsimusi täiendavalt uurida, võidakse läbivaatamise aega pikendada kuue kuuni, mitte kauem. Läbivaatamise tulemused, keeldumise korral selle motiivid tehakse avaldajale teatavaks. Varem tagasilükatud taotluse korduval läbivaatamisel loetakse vormistamisprotseduuri lihtsustamise huvides kehtivaks varem esitatud dokumendid, loomulikult tingimusel, et vahepeal ei ole toimunud taotluse läbivaatamise seisukohalt olulise tähtsusega muutusi.

KITSENDUSED

Kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti 12. artikli kolmandas punktis räägitakse kitsendustest, mis on vajalikud „riikliku julgeoleku, avaliku korra, elanikkonna tervise või kõlbuse ning teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks".

Eeskirjade 25. punktis sätestatakse, et Nõukogude Liidu kodanikul ei lubata NSV Liidust eraviisiliselt väljasõita näiteks siis, kui ta „on kursis riiklike saladustega või leidub muid riigi julgeolekut puudutavaid põhjusi", „kui tema väljasõit tingib teiste NSV Liidu kodanike põhiõiguste ja seaduslike huvide kitsendamist" või kui on „seaduslik alus tema võtmiseks kriminaalvastutusele".

Kitsendused kehtivad vaid seni, kuni on olemas asjaolud, mis ei võimalda vastavatel organitel sisse- või väljasõitu lubada. Niipea, kui need asjaolud nii-öelda lakkavad olemast, kitsendused tühistatakse ja taotlus võidakse uuesti läbi vaadata, ütles justiitsministri asetäitja ajalehele.

EI TOO SOODUSTUSI

Uus emigratsiooni seadus on esimene seadusandlik akt sellel alal N. Liidus kogu selle kestvusel. USA ajakirjanikud, kes on kõnelenud nõuk. kodanikega, märgivad, et uus seadus ei too kaasa soodustusi neile, kes soovivad lahkuda N. Liidust. Sellega on vaid senini praktiseeritule antud seaduslikud alused, mis võimaldavad keelduda väljasõiduloa andmist neile, keda maalt ei taheta välja lasta.

Seadus näeb ette ka üheksa peapõhjust, millede esinemisel järgneb väljasõiduloa mittesaamine. „New York Timesi" Moskva korrespondent Serge Schmemann toob lehes mõned neist, mis iseloomustavad maksvat olukorda, ja ka N. Liidu olukordi üldiselt. Ta kirjutab:

PÕHJUSI KEELDUMISEKS

— Väljasõiduloa andmisest keeldutakse, kui selle soovija teab mõningaid riiklikke saladusi või kui on teisi põhjusi, mis on seotud riikliku julgeoleku küsimustega.

— Kui emigeeruda soovija lahkumine mingil moel puudutab teiste nõuk. kodanike seadusikke huvisid.

— Kui avalduse esitanud emigreeruda soovijal on täitmata mõned kohustused riigi või mõnede organisatsioonide vastu N. Liidus.

— Kui avalduse esitamisel selle juures nõutavates andmetes ja dokumentides on esitatud ebaõigeid andmeid.

— Kui välismaal elav kutsuja on N. Liidust lahkumisel rikkunud mingeid seadusi või määrusi.

„New York Times" märgib selle punkti juures, et seaduse see punkt puudutab just neid inimesi, kes on teostanud n.n. „hüppe vabadusse", viibides välismaal ametülesandeis jne., ja kes nüüd esinevad külastamiskutsujana.

— Kui avalduse esitanud varemalt välisreisil viibimisel on eksinud riigi (N. Liidu) huvide vastu, on rikkunud tollimäärustikku või tegelenud valuuta mahhinatsioonidega.

Seadus ei anna emigratsioonivõimalust neile, kellede väljasõit ei ole sotsiaalse riigikorraga, rahva tervishoiu või moraali huvides.

— See punkt annab võimudele igatliiki võimalusi emigratsiooni või külastusviisadel eitava vastuse andmiseks.

Nii „New York Times'i" esindaja kui ka teistel ameerika ajakirjanikel on olnud rida kõnelusi nõuk. kodanikega. Need väidavad, et uus väljakuulutatud seadus ei too kaasa kergendusi N. Liidu kodanikele. Küll võimaldab see Kremlil leida ettekäändeid, miks nad keelduvad viisade andmisest kas emigratsiooniks või külaskäikudeks.

Külastuskutse puhul võidakse ära ütelda ka küllakutsuja isiku või tema tegevuse tõttu, mis vist Kremli arvates võib mõne küllakutse saatja sundida olema hoopis tagasihoidlikum, kui ta muidu seda oleks. Senini on äraütlemistel see põhjus olnud siiski peagu üldse mitte ettetoodav. Need, kes on tuntud N. Liidu vastases võitluses, ja vabadusvõitluses tegevad, ei ole ka küllakutsujad, ega oma sidemeid raudteesriide taga. Nad on hästi teadlikud mida teha ja kuidas talitada.

Uus emigratsiooni seadus, mille Kreml maksma pani, on Gorbatshovi poolt ilmselt mõeldud selleks, et tagasi tõrjuda seniseid väiteid ja süüdistusi Helsingi kokkulepete rikkumisest selle seaduse varal.

Kremli välisminister Eduard Shevardnadze teatas Viini konverentsil, et uus emigratsiooni seadus on osa reast määrustest ja seadustest, mis Kreml rakendab ja mis veelgi puudutavad emigratsiooni küsimusi.

Eestis erakordselt külmad ilmad

Külmalaine Põhja-Euroopas ja Venemaal hõlmas ka Eestit ja teisi Balti riike. Temperatuur langes mitmel pool 30 kraadile alla nulli. Pärast 1950. aastat pole olnud sellist pakast.

Külma tõttu tühistati Rootsis pühapäeval jumalateenistusi ja Soomes paluti loobuda saunte kütmisest ja hoida kokku elektrit. Helsingis langes temperatuur 34 kraadile alla nulli. Inglismaal oli 26 kraadi Celsiust külma ja tühistati 23 jalgpallivõistlust. Soome suurendas oma elektrijõu impordi Venemaalt kahekordseks. Nõukogude Liidus on olnud 48 surmajuhtumit tulekahjude tagajärjel ja mitmed raudteeliinid on jäänud seisma.

Eestis muutus ilm erakordselt külmaks 15. detsembril. Jõhvis ja Narvas langes kraadiklaas 28-le pügalale alla nulli. Sügis oli vihmane ja porine, kuid jõulude eel tuli mitmel pool kerget lund.

Kanadas on olnud talv senini erakordselt soe. Torontos viimasel nädalal sulamispunkti lähedal ja Calgarys 17 kraadi sooja.

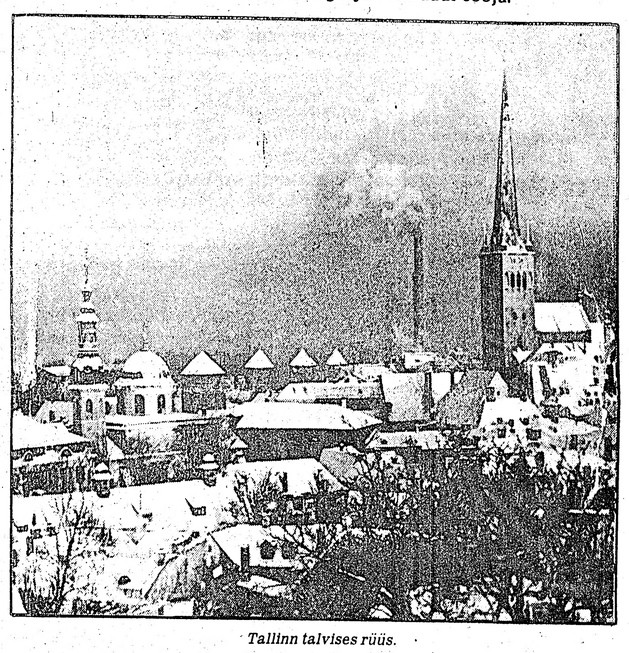

Tallinn talvises rüüs.

Deschenes'i komisjoni aruanne esitatakse Kanada parlamendile

Nagu Ottawast kuuleme, avaldatakse seal tuleval nädalal, arvatavasti esmaspäeval, 19. jaanuaril, Quebeci ülemkohtu liikme Jules Deschenes'i komisjoni aruanne Kanada sõjakurjategijate küsimuses. Aruanne esitati 30. detsembril peaminister Mulroney'le ja peaministri büroost saadud informatsiooni järgi esitatakse Kanada parlamendile selle uueks istungjärguks kokkutulekul. Samal ajal antavat Ottawas Deschenes'i aruande kohta pressikonverents.

Deschenes'i komisjoni aruande kohta kuuleb „Toronto Star", et komisjon olevat kuulanud üle 29 Kanada kodanikku, kellede kohta on esitatud süüdistusi sõjakuritegudes. Üldse olevat komisjon teostanud juurdlust üle 800 kahtlustatud isiku suhtes. Komisjoni arvates olevat vähemalt 15 isiku vastu küllaldaselt tõendeid, et nende kohta esitatud süüdistustele võidakse anda edaspidine käik.

Raskemais süütegudes kahtlustatute nimed olevat valitsusele esitatud aruande eraviisilises lisas. Neid ei avaldata enne, kui valitsus on otsustanud, kuidas nende suhtes edasi toimida.

Komisjoni aruandes esitatud soovituste kohta arvatakse, et komisjon soovitab Kanada kriminaalseadustiku muutmist selliselt, et sõjakuritegudes süüdistatute üle saadakse kohut mõista Kanadas „Kui tahame nende suhtes midagi teha, siis tuleb teha muudatusi seaduses" on üks allikas öelnud „Toronto Star'ile".

Peetakse tõenäoliseks, et aruanne soovitab suuremat koordinatsiooni praeguse Kanada Ratsapolitsei sõjakuritegude osakonna ja kohtuministeeriumi eriliste ülesannetega juristide vahel. Vahepeal ilmus ajakirjanduses teateid, nagu soovitaks Deschenes'i komisjon USA stiilis erilise uurimisbüroo moodustamist, kuid sellele teatele ei ole hiljem järgnenud kinnitust.

Kohtuotsust Karl Linnase kohta oodata 23. jaanuaril

NEW YORK (ME) — Mitteametlikel andmeil on Karl Linnase kohta kohtuotsuse avaldamine edasi lükatud vähemalt 23. jaanuarini. Teatavasti oli eelmiseks tähtpäevaks 11. jaanuar.

Valgesse Majja on tulnud umbes 15.000 kirja ja telegrammi tema deporteerimise vastu, kuid peetakse vajalikuks jätkata proteste USA kohtuministrile, et N. Liidu territooriumile ei saadetaks Balti riikidest pärit isikuid.

Punaarmeest põgenenud eestlased tahavad anda USA-sse

Nagu täiendavalt on selgunud, tulid kaks 19-aastast eesti rahvusest punaarmeelast läbi raudteeriide 300 km kagupool Hamburgi asuva Wolfenbütteli kreisi Roklumi piiriküla juures, olles vahetanud mundrid paljale kehale tõmmatud anorakkides ja tsiviilpükstes.

Neil õnnestus terve nahaga läbi tulla sügavast kaitsetsoonist Harzheide maantee läheduses ja esimene, keda nad lääne poolel kohtasid oli üks talunik, keda nad inglise keeles palusid politseivõimusid kohale kutsuda.

Need olid intelligentsed poisid, ütles taluniku naine saksa ajakirjandusele.

Nagu selgub, kuulusid noormehed mõlemad piirilähedusse paigutatud nõukogude väeossa. Need väeosad asuvad 50 km kaugusel piirist, mida valvavad idasakslased ise, millega on raskendatud venelaste võimalik kargurite lähenemine otse piirile.

Venelased on enamuses kasutamas endise saksa Reichswehri kasarmuid. Sõduritel on keelatud vaadata läänesaksa TV-saateid, kuna arvatakse, et need demoraliseerivalt mõjuvad.

Noormehed on julgeoleku huvides viidud tundmatusse paika, kus julgeolekuvõimud neid üle kuulavad. Nagu selgub, on nad taotlenud ajutist asüüli, et edasi asuda USA-sse, kus neil olevat sugulasi.

Rahvuslus elab Balti riikides

Kõrgem elatustase häirib Moskvat

Ajakiri „Time" avaldas tähelepanuväärivа artikli N. Vene okupatsiooni all olevatest Balti riikidest. Seejuures eriline tähelepanu oli pühendatud Eestile.

Artiklis öeldakse, et Balti riigid on elanud neli aastakümmet Moskva valitsemise all, aga sellele vaatamata nad kannavad uhkusega oma tugevat rahvuslikku päritolu. Nad hoiavad truult kinni endi usust, kultuurist, keelest ja keelduvad lapsi saatmast vene koolidesse. Kuigi Tallinnas pole peale 1981. aastat enam esinenud õpilasrahutusi, aga siiski toimuvad aeg-ajalt lipuvarrastes punalipu asendamine vanade rahvusvärvidega. Lapsi kasvatatakse teadmisega, et nende poegade ja tütarde abiellumine venelastega pole sallitav.

Balti rahvad naudivad kõrgemat elatustaset ja nad omavad rohkem majanduslikku vabadust võrreldes teiste nõukogude kodanikega. Eestlaste keskmine tulu on ca 336 dollarit teiste 270 vastu kuus. Üks üheteistkümnest perekonnast omab autot ja üks kümnest perekonnast Tallinnas elab üheperekonnaelamus. Kohvikud ja veinibaarid pakuvad paremat toitu ja teenindamist kui teistes N. Vene linnades. Üks eesti õpetaja oli

(Järg. lk. 3)

SAARLASTE ÜHING TORONTOS
KÜÜNLAPÄEVA PIDU
Laup., 7. veebr. 1987 kell 6 õhtul Toronto Eesti Majas
Tants — V. Gustavson'i orkester
EESKAVA ● BAAR ● EINELAUD ● LOTERII
Pääse $10.00. Piletid saadaval igal neljapäeval Eesti Majas Abistamiskomitee äris. H. Härm, päeval tel. 461-1344, õhtul. 699-1979. P. Niit — tel. 223-3469. Piletid tuleb lunastada hiljemalt 1. veebr. 1987.

EELK Toronto Peetri kirikus
MUSICA DIVINA
KONTSERT
Juhatab L. AVESSON
Pühapäeval, 25. jaanuaril 1987 kell 4 p.l.
Kavas: SCHAFFRATH, BENDA, AVESSON j.t.
Pääse kiriku korjandus.

PENSIONÄRIDE NAISLAULUKOORI korraldusel
neljapäeval, 22. jaanuaril kell 2 p.l. Eesti Majas
KOOSVIIBIMINE
KOHVIGA
Kava laulukoorilt ja võimlejatelt ● Loterii
Kõik teretulnud!

MAAKONDLIKU ESINDUSKOGU korraldusel toimub
pühapäeval, 8. veebruaril 1987 kell 3 p.l.
Eesti Maja väikeses saalis
LOENG
EESTI RAHVUSTOIDUD
Lektor HILJA JUKKUM
Pääse $3.00
MAAKONDLIK ESINDUSKOGU

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. – 1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ⓤ USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ⓤ Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ⓟ Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Stabiilsus märgusõnana

Aasta 1987 tuli sisse pullisarvedel, kui hinnata ameerika börsi terminoloogilisi hinnanguid. Kõikide ootuste vastaselt arenes New Yorgi ja Toronto börsidel erakordne tegevus. Aktsiate hinnad kerkisid ja läbimüügid ületasid senised rekordid. Börsi liikumised on tavaliselt majanduslikuks näitajaks ja nende järgi kasvab või kahaneb majanduslik optimism. Sest opereerijad börsil on tavaliselt kogemustega inimesed, kes teavad mida nad tahavad ja kuidas nad seda saavad. Kuid mis veelgi olulisem, nad sageli mõistavad, millised on praktilised mõjutused kõikumiste taga.

Kuid börside seekordsed tõusud tulid vist paljudele ootamatult. Ökonomistid-need arvatavad majanduslikud tarkpead-kõigutasid oma ajusid ja märkisid avalikult, et nad pole suutelised seletust andma, mis on börsidel esile kutsunud sellise ootamata tõusu operatsioonides. Majanduses pole ju midagi erilist juhtunud. Toodangud pole üleöö kasvanud. Töötute hulgad kummitavad endiselt tööturge. Kanada ja USA riiklikud kohustused on endiselt seal, kus nad olid. Küsimus jäi lahtiseks, mis erutas börsidel ostjate huvi ja lootust võimaliku kasumi vastu.

Kindlasti oli vana-aasta vahuviin rahameeste ajudest jõudnud ammu lahtuda. Nii peame otsima vastuseid mujalt, mis on konkreetsemad kui aastavahetuse mõju. Kas tahame või mitte, peame jõudma omal jõul araabia sheikide juurde. Sest lõpuks jõudis OPEC ühisele arusaamisele, et õlihindu peab tõstma ja seda saab teha ainult toodangu piiramise läbi. Seda tehtigi ja toorõli hind hakkas kiirelt kerkima.

See tõi optimismi USA ja Kanada õlitootjate peakorteritesse, kus vahepeale elati poolsurnud olukorras, sest OPEC'i madalate hindade juures muutus Ameerika mandri õlitoodang mõttetuks. Siit nähti ka börsidel suurte rahade uut liikumist. Liikuma need rahad hakkasid. Kuid ka Jaapani kapital on hakanud näitama elavat huvi Kanada ja USA turgude vastu. Näiteks ehitab Jaapani autotööstus sadade miljonite väärtuses uusi autotehaseid, mis toob mõjuvalt kapitali siia ja annab uusi töövõimalusi.

Kõik see ometi ei näita veel, et Ameerika mandri majandus on stabiliseerunud. Ei tohi unustada, et mitte spekulatiivsed kõikumised ei raja majanduslikku tulevikku, vaid kõik peitub stabiilsuse mõistes. Sest stabiilsus on võimeline looma kindlat majanduslikku alust ja andma isegi kapitalile ja investeerijale vajalikku usaldust. Nii siis tuleb ka New Yorgi ja Toronto börside spekulatiivseid rekordeid võtta tugeva küsimusmärgiga ja võib-olla isegi kartusega, sest läinud nädala hõiskamised ei tarvitse olla homsepäeva realiteet.

Endiselt meenub 1929.a. New Yorgi börsi kokkuvarisemine, mil kõrged spekulatiivsed hinnad langesid üleöö, algas tormijooks pankadele kuni rahaasutused olid suletud ja pankrottidelaine järgnes. See oli kolmekümnendate aastate üliraske majanduslik kriis, mis surus kogu maailma ja seda tundsime ka iseseisvas Eestis.

Seepärast julgebki tänapäeva juhtiv majandusteoreetik John Kenneth Galbright oma hoiatuse anda just silmapilgu börsispekulatsioonide kohta. Ta ütleb: „Kui midagi liiga kõrgele paisutatakse, siis võib see midagi oma tasakaalu kaotada kuni ta lõpuks kokku variseb."

See hoiatus käib ka meie kohta. Meil puuduvad küll miljonärid, kes sadades miljonites dollarites spekuleerida jäksavad. Meie oma keskklassi inimesed, pealpool vaesust ja allpool rikkust. Kuid ärme unustame, et meile on sada tuhat dollarit rohkem kui miljonärile sada miljonit. Seepärast peame ka meie enda eest valvel olema. Meie hoiatussõnaks jääb ikka „stabiilsus" meie ümber ja selle stabiilsuse olemasolu või puudumist peame pidevalt jälgima. See sõna puutub ka poliitilise elu suhtes ja kui võimalik peame selle juurde kord tagasi jõudma. Mida varem, seda parem.

V.

NÄDALAKROONIKA

ⓤ Moskvast teatatakse, et KGB ülem Tshebrikov on tagandanud omalt kohalt Ukraina piiridesse kuuluva Voroshilovgradi oblasti KGB ülema võimu kuritarvitamise pärast. Tagandatu on lasknud „huligaansuse" pärast vangistada ühe Voroshilovgradi ajakirjaniku, kes on paljastanud kuritarvitusi kohalike ametivõimude poolt.

ⓤ Et tõkestada „põgenike" nime all massilist loata immigratsiooni Kanadasse Türgist ja mõnelt muult maalt, mis esines eriti hulgaliselt möödunud aasta lõpul ja uue aasta esimestel päevadel, pani Kanada maksma viisa nõude Türgist ja veel neljalt maalt (Mauritius, Sierra Leone, Gambia ja Tanzania) sissesõitjate suhtes. Viimase kuu jooksul Kanadasse saabunud umbes 1000 türklast saavad jääda maale, kuni nende kohta tehakse vastav juurdlus.

ⓤ USA kaitseminister Weinberger esitas kongressile kaitseministeeriumi 1988.a. eelarve 312 miljardi suuruses ja on kavandanud 1989.a. eelarve 332 miljardilisena. Eelarve on netto-arvestuses 3 protsenti suurem käesoleva aasta eelarvest. Strateegiliseks kaitseprogrammiks tahetakse 1988. ja 1989. aastaks kokku 11,5 miljardit.

ⓤ Juudi rahvusest matemaatika eriteadlane Aleksander Joffe olevat Moskvas alanud näljastreiki Venemaalt välja pääsemiseks. Teate sellest tõi välja Ontario ringkonnakohtu liige Paul Matlow, kes möödunud aastal külastas Moskvat, Leningradi ja Balti riike, kus teda olevat häiritud „väga efektiivsete" nõukogude ametnike poolt.

ⓤ Nõukogude Liidu siseminister Vlassov võttis omaks, et droogide kasutamine Nõukogude Liidus on kohutavalt kasvanud, tõstes kasutajate arvu 46.000-le või 18-kordseks võrreldes mõne aasta eest olnud arvuga. Üle 4000 droogide kasutaja on arreteeritud 1986. aastal. Varemalt väitsid venelased, et droogide kasutamine on ainult Läänemaailma haigus ja Nõukogude Liidus seda probleemi ei olevat.

Wiesenthali keskus usub Nõukogude andmeid

Kaheteistkümnest sõjaroimades süüdistatud eestlasest kuus surnud

STOCKHOLM — Kaheteistkümnest eestlasest, keda Simon Wiesenthali Center süüdistab sõjaroimades on kuus juba surnud, selgub „Eesti Päevalehe" jutuajamisest keskuse Jeruusalemma esindaja Efraim Zuroffiga.

Süüdistatute nimekirjad esitati 18. novembril viie maa valitsusele Simon Wiesenthal Centre'i peakontori poolt, mis asub Los Angeles'is. Kokku süüdistati sõjakuritegudes 135 isikut, kellest 40 pidid asuma Austraalias, 17 Suur-Britannias, 63 Kanadas, 3 Venetsueelas ja 12 Rootsis.

— Mis laadi on teie tõendmaterjal nende süüdistuste aluseks? Kas on peamiselt tegemist Nõukogude Liidu andmetega? küsis usutleja Ülo Ignats. Efraim Zuroff vastas:

— On olemas väga palju dokumente, millistele süüdistused põhinevad. Näiteks on suuri arhiive ja dokumentide kogusid Iisraeli ülikoolides ja ka teistes ülikoolides maailmas. On suuri saksa arhiive. On tehtud pikki intervjuusid nendega, kes üle elasid, mida me nüüd saame kasutada. Aga on ka andmeid N. Liidust.

— Kas teil on andmeid kõigist neist allikaist ka nende isikute kohta, keda te Rootsis süüdistate?

— Suur osa andmetest isikute kohta Rootsis tuleb Nõukogude allikatest. Aga ma tahan rõhutada, et me oleme kasutanud neid allikaid peamiselt uurimistöö alguses. Kui need andmed kuidagi räägivad vastu sellele pildile, mille me oleme saanud kasutades kõiki teisi allikaid, suhtume me muidugi suure umbusuga andmetesse. Aga need andmed pole mitte olnud vastuolus teiste andmetega, need on ainult kinnitanud, mida me juba teame mujalt.

Aga kas te olete ka uurinud, kuidas N. Liit ka küüditas juute?

— See on probleem, mida on uuritud nii Iisraelis kui teistel maadel. Aga ma olen tegelnud Kolmanda Riigi kuritegudega, mis aga omakorda ei tähenda, et ma ei hooliks teistest kuritegudest. Siiski on pisut raske võrrelda likvideerimist küüditamisega.

Tuhanded baltlased on osa võtnud juutide tapmisest. Natsionaalsotsialistid poleks iialgi suutnud oma kuritegusid Baltikumis läbi viia, kui neil poleks olnud ka palju kohalikke abilisi.

— Kui palju baltlasi siis teie andmete kohaselt võtsid osa sõjakuritegudest juutide vastu?

— Ma ei usu, et keegi teab kui palju sõjakurjategijaid oli Baltikumis. Ma ütleksin, et Lätis ja Leedus oli tuhandeid, Eestis oli alla tuhande. Sealjuures tuleb aga meeles pidada, et Eestis oli hoopis vähem juute. Suur osa eesti juutidest pääses hävitusest. Eestis hävitati umbes üks kolmandik juutidest, Lätis seevastu 90 protsenti.

— Miks pole te püüdnud baltlaste poolt korda saadetud sõjakuritegusid varem korralikumalt uurida? Rootsi osas on ju näiteks kuus nendest 12, keda te nimetate juba surnud.

— Kohe pärast sõda uuriti eelkõige sakslaste sõjakuritegusid. Ma olen isiklikult sündinud alles pärast sõda ja olin veel 1960-ndatel aastatel ainult laps. Seepärast pole mul isiklikult olnud võimalik uurimistööd varem alustada.

Balti Rahu- ja Vabaduskomitee on S.W. Centeri esindajaid kutsunud Rootsi, et siin süüdistusi arutada. Aga hiljuti tuli Los Angeles'ist eitav vastus sellele.

— Ma pole ise mingit kutset saanud ja ei tea midagi Los Angeles'ist saadetud vastusest.

ⓤ

Simon Wiesenthal Center'i vastuses öeldakse, et Center on valmis asja arutama ainult valitsusega, kuid mitte privaatgruppidega.

Lääne-autod Moskva tänavail

HELSINGI (ME) — N.Liidus liigub praegu rohkesti Lääne autosid. Ja neid hakkab üha rohkem liikuma. Lääne-autode esindajate vahel on äge võistlus ja võitjaks saabsee, kes müüdud autode remont- ja hooldusteeninduse eest kõige paremini hoolitseb. Tagavaraosade saamine on väga oluline. Soomlased võtavad sellest võistlusest innukalt osa.

Esimesena jõudis Nõukogude turule Mercedes-Benz (MB) 1960-ndail aastail ja juhib üha seal lääne-inimestele müüdud automarkide arvu. MB-l on Moskvas oma esindus ja valdav osa linna Mercedes'eist tuleb just Helsingist. Moskvas liigub momendil umbes 200 Mercedest ja aastaga lisandub neile 150-ne võrra. Peale MB müüb soome äri VEHO aastas itta 30 BMW-d ning 20 jaapani autot Hondat. Mis puutub Mercedese remonttöödesse ja tagavaraosade saamisse Venemaal, siis see on üsna halb ja sellepärast ongi nüüd rootsi auto Volvo haaramas Mercedes't. Kui Lääne-Saksamaa autoomanikud sõidavad 5000 ekstra kilomeetrit aastas, et viia oma autot Soome hooldustöödeks, siis seda probleemi pole Volvo omanikel.

Mainitagu siinkohal, et Lääne-autod on peamiselt firmade esinduste kasutuses, mis hakkasid kolima Moskvasse just 1970-ndail aastail.

Praegu võib ütelda, et Volvo on jõudnud järele Mercedesele, sest oktoobri keskel käis tehase müügidirektor Pehr-Johan Poppius üle andmas 2000 Volvot oma Lääne-kundele. Volvosid müüakse praegu Moskvasse 200 aastas. Neil on Kuntschevo teeninduspunktis vali distsipliin. Venelaste tööriistakastid peavad töövahetuse lõppemisel tühjad olema ja vanad väljavahetatud osad antakse alati tagasi kundedele. Mehaanikuid koolitakse pidevalt jne. Imelugu on see, et kõige paremad Volvo ostjad on jaapanlased.

Ka jaapani autod hakkavad vähehaaval paremini minema. Soome autoäri ja jaapani auto Toyota esindaja Korpivaara ehitas Kuntschevosse kõik ise. Tõi Soomest seadeldised, masinad, tööriistad ja isegi teeninduspeeste tööriided. Tagavaraosade põhiladu tuleb Jaapanist, kiirtoimetised aga Helsingist.

Kuntschevo hiiglasuures Lada/Ziguli/Vaz-i (Vene Fiat) remonttöökojas on Volvol ja Toyotal oma suletud ruumid, kus töötavad vene tehnikud.

Niihästi kui Volvol ei lähe teisel rootsi autol Saabil, sest tehasel on olnud raskusi tagavaraosade ladude teenindajate pideva koolitamisega. Praegu on Moskvas umbes 100 Saabi, millede arv kasvab aastaga paarikümne piires.

Suurt rünnakut Moskva turule kavatsevad veel jaapani autod Nissan ja Mazda koos prantsuse Peugeot'd Renault'ga. Moskva tänavail nähakse veel Volswagen'eid ja Audi'sid.

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud

Kinnisvara laenud 9.50%
Isiklikud laenud alates 11.00%

Informatsiooniks helistage 465-4659

Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

TORONTO EESTI ÜHISPANGA
liikmeil, kellel on CUCARD rahakaart võivad sooritada
ⓤ RAHA VÄLJAVÕTTEID
ⓤ ARVELE SISSEKANDEID
SOOME ÜHISPANGA kontoris,
mis asub 191 Eglinton Ave. E. Torontos, tel. 486-1533

Pedestri Jaan

Lady Bordeni lemmik

Kellelgi, kes tänapäeval Lady Bordeni lemmikust midagi ei tea, ei tarvitse veel sellepärast ennast ignorantsuses süüdistama hakata, sest isegi Bordenite naabrid ei teadnud tema olemasolust midagi enne kui see juba liiga hilja oli.

Ebamugavusist aga, mida selle lemmiku olemasolu kaasa tõi, oli väga hästi teadlik Lady Bordeni abikaasa, see vanade Nova Scotia lojalistide järglane, Robert Laird Borden, kes 1896 Halifaxi valimispiirkonna esindajana föderaalparlenti valituna Ottawasse elama asus. 1901 sai Borden konservatiivse opositsiooni juhiks ja 1911, kui Sir Wilfrid Laurier'i kabinett kukutati, sai ta peaministriks, kes Kanada läbi juhtis Esimese maailmasõja raskustest. Esimese isikuna väljastpoolt Briti saart võttis ta osa Briti valitsuse koosolekuist. Ta oli ka Impeeriumi sõjakabineti liige ja viimane Kanada peaministrite reas, kellele „Sir'i" tiitel omistati, 1919 oli ta Kanada delegatsiooni juht Pariisi rahukonverentsil ja esindas Kanadat Rahvaste Liidus.

Pärast ligi veerandsaja-aastast karjääri parlamendimäel andis ta parteijuhi ohjad üle Arthur Meighen'ile ja jäi elama Ottawasse, kus talle aeg-ajalt ülesandeid rahvusvahelise diplomaatia alalt usaldati.

Sir Robert Borden'i naabriks Ottawas oli üks teine poliitikamees, parlamendi spiiker George Black. Kui Bordenid pärinesid Ida-Kanadast, siis Black'ide kodu oli karges Yukonis mille esindajana George Black Kanada parlamenti kuulus. Yukonist olid Black'id kaasa toonud ka sellele linlikust tsivilisatsioonist rikkumata maale omase loodusearmastuse, mis Ottawa oludes väljendust leidsid lindude toitmises, kes parvede viisi Black'ide avaras aias endid kodustena tunda tohtisid.

MUST KASS

Black'ide nördimus oli aga suur, kui nad ühel hommikul oma aiast ühe rästa pooleli-õgitud jäänused leidsid. Peagi oldi ka süüdlasel jälil. Kes muu, ku üks suur must täissöönud kass. Kannatlikkus ja pikameelsus, need ühe hea spiikeri kuldsed omadused, olid Black'idele teenäitajaks abinõude otsingul nurjatu murdja vastu, kuid ta ei leidnud midagi vaimukamat, kui kassi nii kaua minema peletada, kuni see loodetavasti ära tüdineb ja oma jalga enam sellesse ebasõbralikku paika ei tõsta. See strateegia ei andrud aga tulemusi, nagu Black'id peagi kogesid ja pea igal hommikul võis aiast leida jälgi, et jälle üks rästas oli kassi hommikeineks oma elu jätnud. Kass aga muutus aina ülbemaks. Kui teda hirmutati, taganes ta ainult uuele positsioonile veidi taamal ja piilus läbi mõne põõsa või lillepuhma oma kalkide silmadega hirmutajale vastu.

„Kui õige hirmutaks metsalist mõne püssipauguga?", tuli Mr. Black viimaks mõttele ja tõi välja oma jahipüssi.

Aeda tagasi jõudes sattus ta ühele tülgastavale stseenile, kus must kass mängis ühe surmavalt vigastatud rästasega, kes asjatult püüdis lendu tõusta. See oli juba liig isegi Black'i kannatusega mehele ja pikalt aru pidamata kõmmutas ta kassi surnuks.

LADY BORDEN

Varna tagasi riputatud püssi raud polnud veel jahtuda jõudnud, kui keegi äkki uksele põrutades kärsitult sisselaskmist nõudis. Vaevalt oli Black ukse praotanud, kui teda ägedalt hurjutama hakati ei kellegi muu, kui Kanada kõige prominentsema daami, Lady Bordeni poolt. Andmata Black'ile võimalust enese kaitseks suudki avada, viis Lady Borden oma marulise monoloogi lõpule ja lahkus enese järel elust kinni prantsatades. Selgus, et see suur must kassi-volask, kelle Black äsja teise ilma saatnud oli, kuulus Lady Bordenile, kes juba päevade viisi läbi akna oli jälginud, kuidas tema lemmikut taga kiusati ja nüüd lõpuks nii julmalt tapeti.

Jah, spiiker Black oli küll oma pikka meelt üles näidanud kassi eemaletõrjumisel lindude kallalt, kuid polnud vaevunud kindlaks tegema, kellele kuuluva looma kallal ta surmaotsuse täide viis.

Kui Black veidi aega pärast Lady Bordeni lahkumist aknast välja vaatama juhtus, sosistas ta oma naisele: „Nüüd pole vist küll enam midagi head loota. Ka Sir Robert Borden on varsti meie ukse taga", ja lisas murtud hääli: „Ja mina pidasin teda oma parimaks sõbraks!"

Kuid kui murest murtud Black tulijale ukse avas, vaatas talle vastu Sir Roberti kelmikalt naeratav nägu.

„Tulin tänama meest, kes sellele neetud kassile lõpu tegi", ütles tulija Black'i kätt raputades. „Sellel loomal oli meie majas alati eesõigus iga muu elusolendi ees, kaasa arvatud ka mina ise!"

Ning naabrid tõstsid koos klaase selle sündmuse tähistamiseks.

Kuidas Lady Borden oma lemmiku surma üle elas, selle kohta ajalugu vaikib.

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1202, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

ROYAL LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
325 Moore Avenue, Toronto
M4G 1E1
Esindaja
MAI SAARNA
Tel. kontoris 424-4900
kodus 751-1296

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Üleskutse

Poliitvangide ja vabadusvõitlejate lastele tervituspakkide saatmiseks

Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskus pöördub eesti organisatsioonide, koguduste ja üksikeestlaste poole üleskutsega saata kinkepakkidena tervitusi Eesti poliitvangide ja tagakiusatud vabadusvõitlejate lastele. Kasutage kinkepakkide saatmiseks alljärgnevaid nimesid ja aadresse.

Ott Ahonen (sünd. 1981) ja Liis Ahonen (sünd. 1983). Okupatsioonivõimu poolt 5.a. sunnitööle ja 2.a. sundasumisele mõistetud vabadusvõitleja Heiki Ahoneni lapsed. Aadress: Kadaka puiestee 31, 200009 Tallinn, Eesti NSV.

Kadri Arjukese (sünd. 1979) ja Mart Arjukese (sünd. 1981). Vabadusvõitleja Rein Arjukese lapsed. Aadress: Simisalu matkakodu, Albu külanõukogu, 202834 Paide rajoon, Eesti NSV.

Allan Einasto (sünd. 1973) ja Laur Einasto (sünd. 1977). Vabadusvõitleja Ülle Einasto lapsed. Aadress: Aardla 3-2, 202400 Tartu, Eesti NSV.

Thea Inno (sünd. 1979). Vabadusvõitlejate Karin ja Urmas Inno tütar. Aadress: Kalda tee 14-30, 202400 Tartu, Eesti NSV.

Veiko Kalep (sünd. 1969), Reet Kalep (sünd. 1970) ja Sven Kalep (sünd. 1972). Inimõiguslase Veljo Kalepi lapsed. Aadress: Side 9-32, 203600 Pärnu, Eesti NSV.

Madli Kiirend (sünd. 1974) ja Mari-Leen Kiirend (sünd. 1985). Vabadusvõitleja Mati Kiirendi tütred. Aadress: Tatari 3-6, 200001 Tallinn, Eesti NSV.

Andres Kukk (sünd. 1968) ja Liis Kukk (sünd. 1972). Okupatsioonivõimu poolt surnukspiinatud dotsent Jüri Kuke lapsed. Aadress: Aardla 9-37, 202400 Tartu, Eesti NSV.

Jaanus Madisson (sünd. 1975). Vabadusvõitleja Tiit Madissoni poeg. Aadress: Angerja 2 A, 203600 Pärnu, Eesti NSV.

Madli Pesti (sünd. 1981). Okupatsioonivõimu poolt 5.a. sunnitööle ja 2.a. sundasumisele mõistetud vabadusvõitleja Arvo Pesti tütar. Aadress: Kadaka puiestee 58, 200009 Tallinn, Eesti NSV.

Artur Ratas (sünd. 1965) ja Anneli Ratas (sünd. 1971). Vabadusvõitleja Endel Ratase lapse. Aadress: Õismäe tee 59-57, 200035 Tallinn, Eesti NSV.

Reet Silla (sünd. 1967), Ott Silla (sünd. 1973.) ja Enn Silla (sünd. 1973). Vabadusvõitleja Priit Silla lapsed. Aadress: Karjuse talu, Kärstna kolhoos, Tarvastu külanõukogu, 202926 Viljandi rajoon, Eesti NSV.

Marju Tarto (sünd. 1974). Okupatsioonivõimu poolt 10.a. sunnitööle ja 5.a. sundasumisele mõistetud Enn Tarto tütar. Aadress: Anne 20-7, 202400 Tartu, Eesti NSV.

Ilmar Udam (sünd. 1974). Vabadusvõitleja Erik Udami poeg. Aadress: Sõpruse puiestee 196-31, 200029 Tallinn, Eesti NSv.

Ragnar Vaitmaa (sünd. 1963). Okupatsioonivõimu poolt 3.a. sunnitööle mõistetud inimõiguslase Robert Vaitmaa poeg. Aadress: Tallinna maantee nr 8, Raasiku Apteek nr 19, 202250 Harju rajoon, Eesti NSV.

Kuna ettemakstud tolliga pakke N. Liitu lähetada ei saa, siis soovitame saata kas 990 või 1990 grammised, pehmeisse (Jiffy jne) ümbrikuisse pakitud kinkepakke kirjana (ülemeremaadelt õhupostiga), kindlustatult ja vastuvõtutõendiga või panderolle trükitööna ülemeremaadelt õhupostiga), vastuvõtutõendiga.

Kaaseestlased! Säilitage üleskutse. Rõõmustage lapsi, kelle vanemad võitlevad ja kannatavad eesti rahva olemasolu eest ka Eesti Vabariigi aastapäeva, Kevadpühade ja Võidupüha puhul saadetavate pakkidega. Võtke omale nende laste osas vederi ülesanded!

Miks on laplastel vaja põhjapõtru?

Kuna inglaste jõuluvana sõidab kohale saaniga ja põhja-põtradega, siis ajakiri „The Illustrated London News" (Inglismaal) esitab oma jõulunumbris jutu laplastest ja nende põtradest Põhja-Norras, koos mitmete suurte värvifotodega rahvariides laplastest ja elust lumisel põhjamaal.

Jutu nimeks on põhiline küsimus: „Miks on laplastel vaja põhjapõtru?" — ja selle vastus on, et peale lihasaaduste, on vaja laplastel põhjapõtru lapi kultuuri alalhoidmiseks.

Üks neljandik laplaste (ehk „samede") keelest on ühenduses põhjapõtradega. Kodu-põhjapõder on lapi („same") keeles „poro" ja mets-põhjapõder on „peura". Paljud laplased, kes ei kasvata põtru, vaid elatuvad kalatamisest Põhja-Norras, on unustanud oma keele.

Peale viimast aatomi-jõujaama õnnetust N. Liidus, kardeti, et põdrasammal (mis on põhjapõtrade talvetoit) on muutunud radioaktiivseks Venemaalt laiunud radioaktiivsetest pilvedest. Hiljem aga leiti, et ainult Lõuna-Skandinaavia jäi üsna puutumata. Loomaliha, mis on radioaktiivne, läheb karusnahaloomade kasvandutesse loomade toiduks. Liha, mis ei ole nii radioaktiivne, müüakse Skandinaavias, Lääne-Saksamaal ja Jaapanis.

Põhjapõder (poro) on alati olnud laplastele tähtis loom. Vanal ajal küttinud neid. Keskajal hakati pidama neid kariloomadena. Nüüd on lapi karjakasvatajad organiseerunud ja saavad valitsuselt head hinda oma saaduste eest, nii head isegi, et valitsus on tihti sunnitud müüma põdraliha ainult tootmise hinna eest. Laplastel on nüüd mootorsaanid, autod ja mugavad kodud. Isegi helikoptereid on nüüd kasutatud porode karjatamisel. See teeb inimeste elu kergemaks, aga loomade elu raskemaks. Põhjapõtrade rännakud on kiirenenud ja nende keskmine kaal ja liha kvaliteet on kõvasti langenud. Ühes tapamajas tehtud läbivaatusel leiti, et 70% olid kannatanud kõhuhaavasid, mis tekivad pingelisest elust. Karjad on ka aja jooksul liiga suurteks kasvanud ja neil on raskem leida küllalt talvetoitu. Karjade rännakute teed on tihti ääristatud surnud loomadega.

Laplased teavad, et neil on liiga palju loomi, aga kuna valitsus nõuab tulumaksu loomade arvu pealt, siis ei esitata loomade õiget arvu.

Üks laplane ütles: „Kui ma vähendan oma loomade arvu, siis kasutavad mu naabrid seda oma kasuks ja suurendavad oma loomade arvu."

Üks teine laplane ütles (tee äärde surnud loomade kohta): „Parem sõõgu neid varesed, kui et valitsus neid maksudeks võtaks."

Kuid on ajakirja värvifotod Lapimaast ilusad kui jõulukaardid.

Ü.S.

Majanduselu

Tööstus- ja põllumajandustoodang okupeeritud Eestis

STOCKHOLM — Tööstuse ja põllumajanduse toodang Eestis selgub okupatsioonivõimude ametlikust statistikast. Toodud andmed on esitatud 1986.a. üheksa esimese kuu kohta ja neid võrreldakse enamasti möödunud aasta sama ajavahemikuga nii protsentides kui ka arvudes. Esitame mõningaid väljavõtteid ametlikust statistikast:

TÖÖSTUS

Tööstustoodang kasvas sel ajavahemikul 3,3% ehk 129 miljoni rubla võrra. Tööliste ja teenistujate arv kasvas 0,4%. Tööliste ja teenistujate arv oli üheksa kuu vältel keskmiselt 720.300. Tööstustoodangu realiseerimise plaani ei täitnud 13 ettevõtet. 28 ettevõtet ei tulnud toime toodangu tarnimise kohustustega. Elektrienergiat toodeti k.a. 9 kuu jooksul 13,2 miljardit kWh — 1% rohkem kui möödunud aasta samas ajavahemikus. Põlevkivi toodeti 18,4 miljonit tonni — 7% vähem kui möödunud aastal. Turbabriketti toodeti 147 tuhat tonni — 45% rohkem ja paberit 69,5 tuhat tonni — 4% rohkem möödunud aasta sama ajavahemikuga võrreldes.

Kulunormide vähendamise kehtestatud ülesannete tõttu tarbiti k.a. 9 kuuga vähem — ligikaudu 44 000 tonni tingkütust (s.t. kütus, mille alumine küttevääртus on 7000 kcal /kg), ligi 58 miljonit kilovatt-tundi elektrienergiat, rohkem kui 10 tuhat tonni diislikütust ja üle 3500 tonni autobensiini.

PÕLLUMAJANDUS

Teravilja, kartuli ja köögivilja kogutoodangu kohta pole andmeid esitatud, kuigi kartuli kohta on võimalik ka välja arvutada. Mitte aga teravilja, sest selle hulka on arvestatud ka kaunvili. Nii märgitakse, et: Teravilja saagikus koristatud pinnalt (NB! Koristatud pinna alla on arvestatud nii tera-kui kaunvili — Toim.) moodustab 28,6 tsentnerit hektarilt (kokku 394,4 tuhat hektarit $99,2% külbipinnast), kartuli sagikus — 186 tsentnerit hektarilt (kokku 41 tuhat hektarit=99,2% külvipinnast), mis on vastavalt 19 ja 28 protsenti mullust sama perioodi tasemest enam. Köögivilja on koristatud 2,4 tuhandelt hektarilt=76% külvipinnast. Need andmed on seisuga — 20. oktoober.

Loomade ja lindude arvude kohta (seisuga 1. oktoober) on esitatud järgmised andmed: Veiseid — 723,8 tuhat (1985.a. — 728,5 tuhat), sealhulgas lehmad — 262, 4 tuhat (1985.a. — 259 tuhat). Sead — 1061,6 tuhat (1985.a. — 1014 tuhat). Lambad — 6,8 tuhat (1985. a. — 7,3 tuhat). Linnud (kokku) — 5972,7 tuhat (1985. a. — 1702,4 tuhat), sealhulgas munejad kanad — 1822,4 tuhat (1985. a. 1702,4 tuhat). Teravilja riiklik kokkuost oli 20. oktoobriks 171 300 tonni.

Lihatoodang (kokku) k.a. 9 kuuga oli — 123,8 tuhat tonni) 96% möödunud aasta samast perioodist). Võitoodang — 26,3 tuhat tonni (99,7% möödunud aasta samast perioodist). Täispiimatooted (piimale ümberarvestatult) — 274 tuhat tonni (97% möödunud aasta samast perioodist). Juustutoodang — 12,4 tuhat tonni (6% rohkem). Konservid — 252 miljonit tingtoosi (3% rohkem).

Nii teravilja- kui ka täispiimasaaduste läbimüük kaubanduses väheneb — 3%.

Eesti NSV rahvaarv 1. oktoobril oli 1 552 000.

BALT-PRESS

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

NÄDALAKROONIKA

⓫ USA president Reagan esitas uue aasta algul kongressil uue rekordilise eelarve ettepaneku 1,02 triljoni dollari suuruses. Selle eelarve-ettepanekus küsitakse strateegilise kaitse („tähtede sõja") programmiks 5,2 miljardit dollarit, mis on 2 miljardit rohkem praegusest eelarvest. Arvatakse, et demokraatide enamusega kongress eelarve ettepanekuid tunduvalt kärbib. Nicaragua contrate toetuseks on eelarves jälle küsitud 100 miljonit, mis oli lubatud ka möödunud aastal.

⓬ President Reagan läks pühapäeval Washingtonis haiglasse, kus tal esmaspäeval teostati prostaata operatsioon. Samasugune operatsioon oli tal olnud ka 20 aasta eest. Kohe haiglassemineku päeval tehti tal pärasoole läbivaatus, kust paari aasta eest lõigati välja pahaloomuline kasvaja. Seekord ei leitud midagi pahaloomulist. Ühenduses prostaata operatsiooniga teostati presidendil ka üldine tervislik järelvaatus. President pidi haiglasse jääma ainult mõneks päevaks.

⓭ Washingtonis kirjutati vana-aasta lõpul alla Kanada-Ühendriikide kokkuleppele kauaaegses tüliküsimuses Kanada metsamaterjalide müügi asjas. Kokkuleppe põhjal paneb Kanada metsamaterjalide müükidele 15-protsendilise maksu, millest tulevad summad lähevad Kanada provintsidele. Kokkuleppe pärast tõstsid Kanada opositsioonierakonnad teravat protesti, nähes kokkuleppes Kanada suveräniteedi rikkumist. Valitsus eitab seda kategoorilise!t.

⓮ Hiina üliõpilasrahutused, mis algasid Shangais, levisid ka Pekingi Valitsus keelas seal demonstratsioonid pealinna suurel keskväljakul. Keelust hoolimata teostasid üliõpilased seal suure protestimarsi. Valitsus oli reageerimisel tagasihoidlik.

⓯ Nõukogude võimud andsid Venemaalt lahkumise-loa juudi dissidendile Juri Tarnopolskile. 50-aastane Tarnopolski on keemia professor ja poeet, kes oli Nõukogude vastase tegevuse pärast 3 aastat Siberis töölaagris ja hiljem lubatud tagasi oma elukohta Harkovi. Emigratsiooni-luba temale seni ei antud.

⓰ Torontos suri 81-aasta vanuses Diefenbakeri valitsuse aegne rahaja kohtuminister Donald Fleming. Donald Felmingiga oli tema ministriks oleku ajal kokkupuuteid ka eestlastel, kellede taotlustesse ta suhtus heatahtlikult.

Rahvuslus elab . . .

(Algus esiküljel)

öelnud, et balti inimesed on harjunud ise tegema otsuseid ja juhtima endi elu. Nad tunnevad ajaloost vabaettevõtlikkuse väärtust, aga venelased seevastu tunnevad ainult orjust ja kommunismi.

Eestlaste kauaaegse traditsioonilise isikliku algatusvõime ja tugeva töötamise tulemusena rakendatakse 1984. aastast alates katsetust toota profiidi (kasumi) alusel, mille tulemusel neis ettevõtetes, kus seda rakendatakse, on produktsioon ja kvaliteet tõusnud kasuks riigile ja töötajatele. Teatud grupp inimesi individuaaalselt või kollektiivselt võtavad ette tööülesandeid ja teenindamisi puhtakasu eesmärgil. See on eraettevõtlikkus, mida laiendati sel sügisel ka teistele balti aladele. Näiteks üks Tallinna kohvik moderniseeriti eraalgatuslikult ja seal teenindatakse publikut esmaklassiliselt, mille tulemusena tööliste tasu on kahekordistunud ja publik paremini rahuldatud.

Eestlased ja teised balti naabrid tunnevad haavununa Moskva kõvakäelistele korraldustele neid sovjetiseerida, ja seda peamiselt venelaste sissetoomisega ja nende rakendamisega tööstustesse. Näiteks Tallinna RET-raadiovabrikus töötavad ainult venelased. Need, kes tulevad N. Liidust tunnetavad eesti rahvusluse (natsionalismi) kõrvetust kui nad jalutavad Tallinna munakivitänavatel. Nende venekeelseid küsimusi ja teejuhatamisi ignoreeritakse või kästakse minna vales suunas. Seda rahvuslikku uhkust püüavad võimud rangelt maha suruda, eriti vältides kohalikul rahval kokkusaamist välismaa turistidega nii nagu see toimus septembris USA ja Vene kultuurikonverentsil Riia lähedusel olevas Jurmala kuurortlinnas. Seal riiklik salapolitsei (KGB) püüdis lätlasi eemale hoida välismaalastega kokkusaamast ja sealjuures esines kohalike elanike vahistamisi.

J.

EESTI KEELE KURSUS TÄISKASVANUILE
algab teisipäeval, 20. jaan. 1987 kell 7 õhtul **Toronto Eesti Majas.**
Lektoriks pedagoog **Endla Kannel** ⓟ Tel. 793-6531
EESTI ÕPETAJATE ÜHING KANADAS
TORONTO EESTI SELTSI TÄIENDUSKOOLID

Teie HEAD UUDISED
CANADA PENSION PLAN
on muudetud paremaks alates
1. jaanuarist 1987.

1. jaanuaril 1987. a. muudetakse Kanada Pensioniplaani. Need muudatused asetavad plaani kindlale, pikaajalisele finantsilisele alusele.

On oluline teada, millised soodustused on saadaval, kuna plaan pakub Teile ja Teie perekonnale põhilise sissetuleku kaitset kui te siirdute pensionile, muutute töövõimetuks või surete. Te peate aga täitma vastavad sooviavaldused, kui Te arvate, et olete õigustatud saama teatud soodustusi. Alltoodud informatsioon loetleb mõningaid muudatusi praeguses plaanis — need on head uudised!

Parema rahandusliku tuleviku kavandamine
Uued rahanduslikud sobitused muudavad Teie plaani kindlamaks kui kunagi varem. Hetkel Teie ja Teie tööandja toetate plaani 1.8% ulatuses Teie sissetulekust kuni teatud maksimaalse summani. Igal aastal kuni 1991 kõrgendatakse plaani toetusmäära 0,2% aastas ja sellele järgnevalt kuni 2011-nda aastani 0,15% aastas. Maksimaalse toetuse puhul maksate te umbes $26 enam 1987. aastal kui varem.

Laiem valik pensionimooduseid
Pärast 1. jaanuari olete Te õigustatud saama Kanada pensioni, kui Te olete 60-aastane, ka siis kui Te pole veel siirdunud täielikule puhkepalgale. Kui Te alustate oma Kanada pensioni varem kui 65-ndast eluaastast, on väljamaksud loomulikult väiksemad, kuna Teie toetus plaanile on olnud madalam ja pensioni-iga pikem. Kui Te otsustate alustada oma Kanada pensioni pärast 65-ndat eluaastat (kuni 70-nda aastani), on väljamaksud loomulikult kõrgemad.

Normaalselt alustate Te oma pensioni järgneval kuul pärast 65-ndat sünnipäeva. Iga kuu jooksul sellest tähtpäevast kuni tegelikule pensionile minekuni kohandatakse Teie väljamakse 0,5% võrra. See kohandus on kehtiv nii kaua, kui Te saate pensioni.

Suurendatud töövõimetuse toetus
Kui Te olete õigustatud saama töövõimetuse toetust, on Teie igakuised väljamaksud nüüd tunduvalt kõrgemad. Näiteks on maksimaalne töövõimetuse pension 1987. aastal $635 kuus, kuna varem oli see $487 kuus.

Samuti on iga-isik, kes siirdub jälle tööle või alustab esmakordselt tööd, õigustatud saama töövõimetuse toetust, kui ta on teinud sissemakse kahe aasta jooksul viimasest kolmest aastast.

Lese-pension kehtiv uuesti abiellumisel
Kui Te praegu saate lese-pensioni, jätkub see ka uuesti abiellumisel. Juhul kui Teie pension katkestati abiellumise tõttu on seda nüüd võimalik taas-kehtestada.

Pensioni poolitamine
Kui Teie abielu peaks lõppema lahutusega (divorce), on kumbki abielupool õigustatud saama poole pensionist, mida te teenisite välja üheskoos. Pärast 1. jaanuari 1987. võib pensioni poolitada abielupoolte vahel kui vabaabielu või ametlik abielu lõpeb lahkuminekuga (separation).

Pensioni jagamine
Soovi korral võivad abielupaarid koos väljateenitud pensioni jagada eraldi väljamaksetavateks ühikuteks.

Lisasoodustused sõltuvatele lastele
Varem olid sõltuvad lapsed õigustatud saama ainult ühte kindlaksmääratud hüvitust, isegi siis, kui mõlemad vanemad olid teinud regulaarseid sissemakse Kanada Pensioniplaani, ent kas surnud või muutunud töövõimetuks. Uue plaani kohaselt on Teie lapsed õigustatud saama taoliste juhtumite puhul kaks korda nii suurt hüvitust.

Paremad ühis-hüvitused
Kui Te olete õigustatud saama lese ja töövõimetuse ühis-hüvitusi, on nüüd Teie kuuväljamaksud kõrgemad. Neid ühis-hüvitusi antakse nüüd palju liberaalsemalt neile, kes selleks kvalifitseeruvad.

Loomas kindlamat tulevikku
Olla valmis rahanduslikult kindla tuleviku kujundamiseks on vastutus, mida me kõik jagame. Teie uus Kanada Pensioniplaan on viidud kindlamale alusele ja selle tuleviku ehitamine on teie teha.
Loodame, et alustate juba täna.

Juhul kui Te vajate lisainformatsiooni mõistmaks paremini ülaltoodud muudatusi, täitke antud kupong ja saatke see antud aadressil; ülejäänu teeme meie.

CPP-INFO
P.O. Box 5400
Postal Station "D"
Scarborough, Ontario
M1R 5E8
1-800-387-8600
In Toronto, 973-6868

I'd like to know more about my new Canada Pension Plan. Please send me the 'good news' in English ☐ in French ☐ about
☐ Retirement Pension
☐ Disability Pension
☐ Death & Survivor Benefits
☐ Pension Credit Splitting
☐ Flexible Retirement
☐ Financing your CPP

Name
Address
City
Province
Postal Code 03

CANADA PENSION PLAN
Changing for the better. Find out.
Health and Welfare Canada / Santé et Bien-être social Canada
Canada

Eesti rahvustoitude valmistamise kursus

Maakondliku Esinduskogu uus üritus Torontos

Vaevu on lõppenud Maakondliku Esinduskogu reisi organiseerimine eeloleval suvel Vancouveris toimuvaile Lääneranniku Eesti Päevadele kui juba teatatakse maakondade uuest algatusest. Esinduskogu juhatuse abiesimehe Salme Vesi eestvedamisel on pikemat aega sondeeritud pinda rahvusliku kokakunsti propageerimiseks.

Nii mõnelegi võib see tunduda ülearusena, sest isegi rahvuslikult leiges perekonnas süüakse jämedat rukkileiba, soolaheeringat, hapukapsast ning peolaualt ei puudu pea kunagi suitsuangerjas ja rosolje. Oleme isegi sellega harjunud, et ka teised rahvad söövad „meie toite".

Eesti rahvustoitude valik on aga kaugelt mitmekesisem kui eelpoolnimetatud juhuslikult valitud populaarsed toidud. Nende valmistamisviisid ja nimed on vajunud unustusehõlma. Noorem põlvkond ei ole neist kuulnudki. Ka vanem generatsioon ei saa uhkeldada oma teadmistega selles osas. Nagu meie keelemurre, nii ka toiduvalmistamise viisid varieerusid maakonnast maakonda, isegi kihelkonnast kihelkonda. Võrdle seda meie rahvarõivastega.

Maakondlik Esinduskogu on kõikide maakondade liit. Maakondlike organisatsioonide sihiks on eesti kodukultuuri säilitamine võõrsil, kaasa arvatud eesti rahvustoidud. Sellepärast on loomulik, et maakondade uus üritus on eesti rahvustoitude valmistamise kursus.

See kursus on avatud kõigile: noortele, kes alles õpivad toiduvalmistamist kui ka neile, kes aastaid tegelnud köögitööga. Tänapäeval peetakse loomulikuks, et mehe koht ei ole mitte ainult autogaraažis, vaid on ka köögis pliidi juures. Eesti mees peaks oskama valmistada eesti rahvustoite.

Kursuse lektoriks on palutud hästituntud kodundusteadlane Hilja Jukkum, kes on avaldanud artikleid toitlustamisküsimuste üle, pidanud loenguid sellel alal ja praktiliselt toitlustanud aastaid Kotkajärve laagriperesid, olgu need siis gaidid, skaudid või metsaülikool.

Nagu Hilja Jukkum räägib, toimub kursuse avaloeng pühapäeval 8. veebruaril kell 3 p.l. Toronto Eesti Majas. Esimesel loengul käsitatakse eesti toitude arengut läbi aegade. Lektor näitab, kuidas meie toidusedel on mõjutatud teiste rahvaste poolt igast ilmakaarest. Ühtlasi on põhjus meenutada asjaolu, et esimene eestikeelne kokaraamat ilmus rohkem kui 200 aastat tagasi. See ei olnud siiski mitte eesti autori poolt kirjutatud, vaid oli tõlge alam-saksa keele kaudu rootsi keelest.

Avaloengule järgnesid neli lühiloengut koos praktilise osaga Toronto Eesti Ev. Luteriusu Kolmainu Koguduse ruumes, kus on olemas korralik köök. Need loengud võiksid toimuda iga teine nädal. Teemad oleksid: leib ja leivakõrvane, toidukalender, toidud teraviljasaadustest, korralised toidud, vanemad toidukombed, lihatoidud, toidud kaunviljadest, seenetoidud, toidud marjadest, toidud piimast ja piimasaadustest.

Hilja Jukkum ütleb, et osavõtjate arv ei ole piiratud ja kulud on minimaalsed, haarates ainult ostetavaid toiduaineid ja võimalikke ruumide üüre. Ta isiklikult loobus lektori honorarist ja soovib seda teha oma panusena eesti ühiskonnale. Osa kulusid katab Maakondlik Esinduskogu. Suurepärane võimalus oma teadmiste täiendamiseks eesti kokakunstis kogemustega lektori juhatusel. Viimane selline kursus Torontos toimus 25 aastat tagasi Toronto Eesti Naisseltsi Kultuuriringi korraldusel.

E.A.

Eesti saunakommetest

Paganusaegsel eestlasel oli kaks pühadust, hiis ja saun. Tundub, et viimane ületab esimese. Vähemalt ei tunta esimese kohta kaugeltki nii palju käske ja keelde kui sauna kohta. Kristlus lisas neile kahele pühadusele veel kolmanda, nimelt kiriku, mis nõrgendas endiste pühadustele osutatud lugupidamist. Hiie suhtes see õnnestus, kuid sauna suhtes mitte.

Saunal on muistse eestlase elus tähtis osa haigla ja arstina. Inimelu tähtsamad sündmused toimusid saunas. Saunas sünnitati, saunas viibiti kosjade ja pulmade ajal ja saunas toimus ka sageli suremine. Samuti toimus haigete põetamine enamasti alati saunas.

Saarlaste arvates asus saunas eriline saunavana. Milline ta oli seda ei märgita, kuid üldine arvamine oli tige olend. Oli ka arvamusi, et ta on naisterahvas, kes ei armastanud tülitamist. Saunavana võib-olla sulab ühte saunanaisega, sest saunamineku tervituseks oli: „Tere õhtust, tere koa saunake, tere sauna naesuke!"

Mandril saunavana ei tuntud, kuid saunahaldja järgi leidub siingi. Saunahaldjas oli teadete järgi heatahtlik vaimsaim, kes külastajatele teivist andis.

SUITSUSAUN

Varemalt olid kõik suitsusaunad, alles hiljemalt hakati ehitama suitsuta saunu. Suitsusaunad on aga tervislikult kõige paremad taudide hävitajad ja „kosulad". Soome arstide kauaaegsete uurimiste kohaselt on tõestatud, et puusuitsus leidub palju taude-tekitavate bakterite vastu hävitavaid aineid, eriti just kütmise ajal. Kuumus tõuseb kõrgemale, kui on see korstnaga saunas. Vanad eestlased ja soomlased mõistsid sauna hügeenilist mõju hinnata, pidades suitsusauna heaks arstiks ja haigemajaks.

Saun on praegugi veel kohaks, kus tööst väsinud lihaseid laupäeva õhtul triigitakse, hõõrutakse ja muditakse. Paremaks peetakse, kui vana noort ja noor vana, meesterahvas naisterahvast ja naisterahvas meesterahvast triigib.

Sülitamine gi omab tähtsust. Sauna astudes tuleb kolm korda sülitada, et sügelised külge ei hakkaks. Ei tohi enne istuda kui ei ole sülitatud. Paiguti on sool sülitamise asemel. Kombeks oli, et vihtleja kolm korda soola viskas, et hoiduda haigustest.

Saun oli püha paik, kus ei tohtinud vanduda, siis ei saanud ihu puhtaks. Keelatud oli ka paha haisu laskmine — see tekitas paiseid. Lubamatu oli ka vilistamine, mis põhjustas sauna põlemamineku. Samuti on keelatud saunas vilistamine — saun läheb põlema. Sõnad kuum ja palav ei ole saunas öeldavad sõnad, sest ainult põrgus on kuum. Saunas tuleb tarvitada soe.

Märja pea kammimine oli keelatud, kuna usuti, et see toob juuste halliksminemise ja väljalangemise.

SAUNAAHI

Võrumaal visati suustlangenud hammas ahju peale, kuna mujal Eestis visati see kilgile. Hambaviskamise juures öeldi: Kilk, säh sulle luuhammas, anna mulle raudhammas. Jõulude ajal pidi saunaahjus toitu olema, et viljakasv õnnestuks. Vanade eestlaste arvates kaitses ahju- või koldetuli taevatule — Pikse eest. Usuti, et kui ahjus tuli põleb, siis ei löö pikne sisse.

Oluline oli saunaahju õigete kerisekividega varustamine. Ahju ehitaja pidi olema kerisekivide tundja, et ehitamisel hulka ei sattuks vigukive, millised olid sinised. Õiged kerisekivid pidid valged raudkivid olema. Ahjukütmisel oli nõudeks, et halge ei tohtinud ahju asetada ladvaotsad ees, kuna usuti, et ka ahjukütja viiakse siis peale surma tarest välja pea ees. Haavapuudega ei tohtinud mingil tingimusel saunaahju kütta, kuna usuti sel puhul kärnade ja sügeliste tekkimist. Kõige magusamaks saunaks peeti õunapuudega kütetud sauna. Ka ilma ennustamisel oli saunaahjul osa täita. Kui ahjust väljavõetavad tulised söed kõlisesid — tähendas see ilma külmaks minekut. Samuti tähendas külma ilma kui halud ahjus vingusid.

LEIL

Leil annab saunale õige väärtuse, peletab haigused ja annab kehale tugevust ja sitkust. Leili-viskamise ajal ei tohtinud pead pesta, kuna vastasel korral pesija silmad haigestuksid. Samuti ei tohtinud kuivatada leilis silmnägu; sest usuti, et see põhjustab kiiret näonaha vananemist. Laupäeva ööpel üksinda sauna minekut ei soovitatud, kuna usuti, et vanapagan kasutab siis sauna ja viskab niipalju leili, et inimene ära kõrbeb.

VIHAD

Tavaliselt valmistati ja valmistatakse ka praegu saunavihad kaskedest. Kuid tarvitusel on olnud ka sõnajalgadest valmistatud vihad, mis pidid kaitsema nõiduse vastu. Tervise vihana on kasutatud kadakatest tehtud vihtasid. Viha kasutamise kohta on maksvad ka mitmed keelud; vihaga ei tohtinud midagi pühkida, sest siis tekkiksid pühkijale vistrikud seljale. Leilis ei tohtinud vihta vette kasta ja selle veega silmi pesta — silmad jäävad haigeks. Samuti ei tohtinud vihta kütmise ajal ahju visata, kuna usuti tekitavat kärnu, (see oli maksev vanade vihtade kohta).

VIHTLEMINE

Vihtlemisega tuli alustada jalgadest peale, soovitati alustada koguni tallaalustest, see pidi kaitsema hambavalu eest. Vihtlemise ajal ei tohtinud süüa ega juua, see pidi tekitama hambahaigusi. Täie kõhuga vihtlema minekut loeti koguni patuks. Vihtlemise ajal ei tohtinud vett kaela kallata — pidi muutuma joodikuks. Tõhusa abinõuna kõikidest haigustest hoidumiseks soovitati sauna minnes enne vihtlemist vasaku jala suure varba vahelt näpuga higi võtta ja seda nuusutada — see pidi kaitsema kõikide haiguste vastu. Kuna vanasti talurahval oli vähe seepi kasutada, siis püüti sellest kõva higistamisega üle saada. Kui aga tarvilikuks osutus, siis kasutati pesemiseks ka leelist ja tuhka.

Vanal kuul soovitati vihtlemist, sest see tegevat nooreks, keelatud oli vana kuu ajal vihtlemine aga noortele neidudele, sest see pidi põhjustama vanatüdrukuks jäämist. Tütarlapsed pidid ka hoolikad olema, et saunas käies ei unustanud vihtu lava alla, siis ei tulnud kosilasi. Pesemiseks küteti sauna laupäeviti, kuna arstimiseks köeti saun neljapäeviti.

Paiguti usuti aga nõidade neljapäeval saunaskäimisse ja haigetele sauna kütmine toimus teistel aegadel.

LEIVAKAKK SAUNAKÜTJALE

Varematel aegadel toimus meie esivanematel kuningaks võidmise asemel kuningaks vihtlemine. Sellest on tõendeid lugulaulude kaudu. Hiljem esinevad vihtlemise sõnad kündjale ja külvajale, sellega võime kõnelda põllumeheks vihtlemisest. Samuti viheldi neidusid mehele. Selleks vihtlemiseks ei kasutatud tavalist vihta, vaid selleks oli hundi või rebase saba. Enamasti küll viimane. Seda vihta ei kastetud vette, vaid vihtlemine toimus kuivalt ja selle toimetajaks oli tütarlapse ema. See vihtlemine kestis seni kuni see tagajärgi andis ja vananevale neiule tulid kosilased ja ta abiellus. Ka oli pulmade ajal vihtlemise komme.

Tihti käisid pulmalised vihtlemas pruutpaariga. Teateid on ka surnute hingede vihtlemise kohta jõuluööl, milleks jäeti viht ja vett lavale hingede jaoks. Ka tunti veel kurje vaime, kes tegid õhtul hilja üksinda saunaskäijatele kurja ja kahju. Sellepärast oli keelatud pärast vihtlejate lahkumist üksinda sauna minek.

Saaremaalt on muinasjutt, mille järgi Mureeide tütred taeva all vihtlevad ja sellest virmalised tekivad. Kui päike paistab ja vihma sajab, siis vihtlevad vanad nõiad ja kui sellel ajal uue ja värske vihaga saunas viheldakse, kaovad mitmed nahahaigused.

Varematel aegadel oli vihtlemine ja saunaskäimine alati seotud tänuga. Tänusõnade mitteütlejale usuti karvade selga kasvamist. Kui pikemat tänulaulu ei üteldud, siis oli see lühidalt: Aitüma taevaisale sauna eest. Viimane vihtleja jättis alati viha lavale.

Saunakütjat peeti alati küttepäeval meeles. Kui sel päeval leiba küpsetati, tehti saunakütjale leivakakk ja anti see talle soojalt.

Kokkuvõttes võime öelda; saun ja saunahaldjas olid meie esivanemate arstid ja haiglad kuna vihtlemine koos leiliga oli arstimiks igale haigusele.

H.K.

(Eesti Rahva Muuseumi aastaraamat 1932)

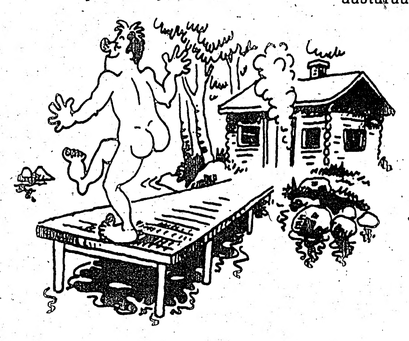

Uus vitriin „Ehatares"

Enne jõule sai Ehatares valmis nägus ja ruumikas klaasvitriin, mille kinkis K. Oidla oma kadunud abikaasa mälestuseks. Vitriin asub keldrikorra avaras hallis ja on mõeldud rahvuslikke käsitööde väljapanekuks. Ühte vitriini otsa soovib hr. Oidla alaliselt välja panna oma abikaasa rahvarõivad. Iga erinäitus kestaks vähemalt paar kuud. Nõnda on „Ehatare" ja „Eesti Kodu" elanikel ning teistel käsitööseltsidel ja inimestel võimalus oma kauneid esemeid selles vitriinis näidata. Küünalt ei pea mitte vaka alla panema, samuti ka mitte ilu, vaid tuleb ka teistel lasta selsest osa saada. Hr. Oidla palus Etnograafilist Ringi esimene näitus korraldada. Kuna on talveaeg, pani Ringi juhataja Ene Runge esimestena välja rahvusmustriga kindad, sukad ja peakatted. Nii on külastajatel võimalus uurida vanu ilusaid „kaasikäpa", „sõelapõhja", „linnutee", „aotähe" ja palju muid kirju. Etnograafilise Ringi näitus kestab kuni 28. veebruarini. Soovitame kõikidel seda kaunist näitust vaatama minna.

Ette tänades.

ENE RUNGE

Tule, tule õppima!

Eelmise aasta septembris sai Eesti Maja keldrikorrusel kokku grupp südikaid inimesi, kelledel kõigil oli üks ühine huvi: saada paremaks oma emakeeles. Pea kolme kuu vältel võttis kursusest osa 15 inimest; mõnel jätkus nii aega kui tahtmist igaks esmaspäeva õhtuks, mõnel tuli paus (või paar) sisse, mõni koguni loobus. Kursus nagu kursus ikka. Loodetavasti sai iga osavõtnu terake targemakski.

Mida me tegime? Katsusime võimalikult palju lugeda (katkendeid raamatutest, artikleid ja ajalehtedest, lühijutte ajakirjadest) ning arutasime võõraina tunduvaid sõnu ja väljendeid. Otsisime vigastest tekstidest vigu ja parandasime neid, püüdsime parandada oma eesti keele häälduamist ja õigekirja, proovisime tõlkida tekste inglise keelest eesti keelde ning mõistatada, mis võiks olla „habemesse naerma", oma käe peal elama", „läbi nõelasilma pugema", „kitli peale saama" jms.

Mis on plaanis? Alustame uuesti tööd 20. jaanuaril kell 7 õhtul Eesti Maja keldrikorrusel. Koos hakkame käima seekord teisipäeviti ja kavatseme seda teha kuni aprilli keskpaigani. Kavas on lauseõpetus, kirjavahemärgid lauses, sõnade kokku- ja lahkukirjutamine ning tähendusõpetus. Teeme jälle tõlkeharjutusi ning tekstidest vigade otsimist ja parandamist. Kavatseme ka kirjade kirjutamist õppida ning muidugi — lugeda.

Rikkaliku lugemismaterjali eest oleme aga tänulikud meie mõlema ajalehe toimetustele, kes meid on alati varustanud trükisoojade ajalehtedega. Loodame, et nad seda ka edaspidi teevad.

Kõigil, kellel on kursuse kohta küsimusi, palutakse helistada telefonil 793-6531.

KUHU MINNA?

Reedel, 16. jaan. Eesti Ohvitseride Kogu aastavahetuse koosviibimine Tartu College'i kohviku ruumes algusega kl. 19.00.

Pühap., 18. jaan. Eesti Rahvusteatri Kirev pärastlõuna Eesti Majas algusega kl. 16.00.

Pühap., 18. jaan. Peetri Koguduse Naisringi moenäitus allsaalis pärast jumalateenistust.

Pühap., 18. jaan. Liina Liivamäe loengud Tartu Gollege'is algusega kl. 14.00.

Pühap., 18. jaan harjumaalaste koosviibimine Eesti Majas algusega kell 13.00.

Neljap., 22. jaan. pensionäride naiskoori korraldusel koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 14.00.

La p., 24. jaan. Võitlejate Ühingu 34. aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Pühap., 25. jaan. gaiderite kogu Talihari '87 Eesti Majas algusega kl. 15.00.

Pühap., 25. jaan. Musica Divine kontsert Peetri kirikus algusega kl. 16.00.

Pühap., 8. veebr. loeng eesti rahvustoitudest Eesti Majas algusega kl. 15.00.

Laup., 7. veebr. saarlaste küünlapäeva pidu Eesti Majas, algusega kl. 18.00.

Laup., 7. veebr. saarlaste küünlapäeva pidu Eesti Majas, algusega kl. 18.00.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

EKSITUSED „MEIE ELU" 1987. a. KALENDRIS

Telefoni numbrid valed. Peab olema:
TELEFON KODUS 947-5947
KONTORIS 293-1992

ROYAL LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES LIMITED

Põhja-Ameerika suurim kinnisvaravahendus firma

- ISIKLIK PROFESSIONAALNE JA USALDUSVÄÄRNE TEENIMINE
- OSTUKORRAL HÜPOTEEKLAENUDE KORRALDAMINE
- TASUTA HINDAMINE
- Toronto Real Estate Boardi liige 1975–1987

ESINDAJA:

MAIE KAASIK

- „Presidents Gold" liige
- „MASTER SALES"

THE AWARD OF EXCELLENCE

TELEFON KODUS 947-5947
KONTORIS 293-1992
2354 Kennedy Rd.
(Sheppardi nurgal)
Agincourt, Ont.
M1T 3H1

Kuulutusel puudub telefoni number.
TEL 653-7815
(6 liini)

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS

H. LATER & CO. LTD.

Insurance Brokers

1482 BATHURST ST., TORONTO M5P 3H1, ONT.
TELEFON 653-7815
(6 liini)

Asutatud 1949. a.

Teadaanne

Eesti Jahtklubi Kanadas korraldab koosviibimise õhtusöögiga reedel, 6. veebruaril kell 7 õhtul Tartu Gollege'i restoranis, 310 Bloor St. W., Toronto.

Liikmed ja purjespordi huvilised tere tulemast!

On vajalik osavõtust eelregistreerida. Selleks helistada Uno Priile tel. 921-3287 või Volli Gustavsonile tel. 487-0263.

ESTO '88 uudiseid

ESTO '88 peatoimkond on Austraaliast siia saatnud mitmesuguseid mälestusesemeid ESTO '88 tutvustamiseks ning reklaamiks. Nendeks on: suuremamõõtmeline 1987 aasta seinakalender, kleepemärgid mida saab kasutada reklaamiks kirjaümbrikel, autodekaalid ja kolme erineva motiiviga piltpostkaartid. Kõik need esemed on saadaval ESTO '88 Kanada Komitee liikmete käest ja Toronto Eesti Majas „Meie Elu" talitusest. On soovitav omandada neid mälestusesemeid, sellest sellega aitame kaasa ESTO '88 heaks kordaminekuks ja majanduslikuks aluseks.

Üheks ebameeldivamaks uudiseks neile, kes lähevad ESTO '88le on see, et majutushinnad üliõpilaselamuis on tunduvalt tõusnud, olles nüüd $35,00 isikult, endise $28,00 asemel. Üliõpilaselamuis lubatakse ainult üks isik tuppa, milline asjaolu teeb sellise majutusviisi eriti ebamugavaks abielupaaridele, keda selline moodus „lahutab" üksteisest. Ka asuvad üliõpilaselamud relatiivselt kõige kaugemal ESTO sündmustest, võrreldes hotellidega, mida ESTO '88 Kanada Komitee kavatseb reserveerida. Üliõpilaselamuis pole ka pesemisvõimalusi (vannituba) oma toas, vaid tuleb kasutada üldiseid pesuruume. Kes on end siiani registreerinud üliõpilaselamuisse ja soovivad end lasta mujale paigutada, palume sellest teatada peatselt ESTO '88 Kanada Komiteele.

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

„Postimees" ja Tartu renessanss

Võime tähistada käesoleval aastal mitut meie ajaloos põhjapaneva tähendusega tähtpäeva. Möödus 120 aastat Vene tsaarivalitsusele peale surutud reformide kehtestamist 1866.a., mis talupoja mõisniku kodukariõiguse alt vabastamisele (1865) andsid ka vallaomavalitsusele sõltumatuse. Need on mineviku inimõiguslikud reformid, mis uue „töölisparadiisi" sovhoosi- ja kolhoosi-suurmõisades enam ei kehti. Veel suurema ja kaugeleulatuslikuma tähtsusega on 28. (16.) november 1896, seega 90 aastat tagasi juhtunu, mis juhatas sisse nn. Tartu renessansi ja lõi alused eesti rahva ja kultuuri edaspidisele tõusule. Sel päeval said Tartus seni K.A. Hermanni väjaandel ilmunud „Postimehe" uuteks vormilisteks omanikeks J. Tõnisson, O. Kallas ja K. Koppel ning ilmus Venemaal (Orel'is) oma kohtu-uurijakohast loobudes kodumaale tulnud Jaan Tõnissoni — varstise „Postimehe" ainuomaniku — esimene juhtkiri uues „Postimehes".

Ei ole siinkohal võimalik anda isegi linnulennuliselt läbilõikelist pilti Jaan Tõnissoni elutöö suursaavutustest „Postimehe" kaudu või mujal. Jäägu see aktusekõnelejate ja noorte professorite ülesandeks. Tema rahvuslike suursaavutuste hiilgeajaks olid aastad 1896-1905, millal tema ja „Postimehe" teenetel lõppes meie kultuuri- ja keelekriis ning algas jõuline rahvuslik tõusuaeg eneseleidmise ja eneseteostamise suunas.

TARTU RENESSANSS

„Jaan Tõnisson töös ja võitluses", loeme: „Algas (1896) nn. Tartu renessanss. Selle uue elutunde ja uue ärkamise kehastajana ja kandjana esines Tõnisson, toimetades „Postimeest" ja organiseerides ühiskondlikku elu ning luues uue, eesti oma elustiili. See uus elustiil avaldus kõigepealt eesti keele saamises avalikuks eesti haritlaste kõnekeeleks, mis tundus tol ajal Eestis nagu mingi revolutsioonina. Sellist teguviisi loeti siis poliitikaks ja eesti keelt nimetati „Tõnissoni keeleks". Prof. P. Põld kirjutab: „Kõva käega teostasid oma võimu Riia ja Tallinna lossides istuvad Vene kubernerid, kel õigus oli 24 tunni jooksul iga „poliitiliselt mitteusaldatavat" isikut kubermangu piiridest välja saata... Kus vähegi võimalik, püüti paigutada isegi uksehoidjaiks, tolmupühkijaiks ja pakikandjaiks venelasi... Nagu ametiasutustes, valitses ka koolis vene keel, alates ülikooliga ja lõpetades vallakooliga... Eesti rahval ei jäänud muud üle kui kõike seda kannatada. „Suurem osa tegi seda tuima ükskõiksusega," märgib prof. Põld. „Ärkamisaja viimsed järelhelid olid ammugi vaibunud. Eesti Kirjameeste Selts vene võimu poolt likvideeritud, Eesti Aleksandrikool venekeelse linnakoolina käima pandud... Sellesse õhkkonda oli tarvis kõlbelist iseteadvust, selgejoonelist iseloomu ja kindlat usku rahva tulevikku. Ja seda kõigepealt tõi eesti avalikku ellu Jaan Tõnisson, hakates 14. (2.) dets. 1896 „Postimehe" toimetajaks. (Kuupäevad 28. (16.) nov. ja 14. (2.) dets. 1896 tähistavad „Postimehe" omaniku vahetamist koos J. Tõnissoni esimese juhtkirja ilmumisega ühelt ja tema ametlikult toimetajaks asumist teiselt poolt — Joka).

Kuid „Postimees" ei olnud ega jäänud J. Tõnissoni ainukeseks võitlusrelvaks. Tema poolt „Postimehele" lisaks loodud enniseist teisvusaegseist perioodilistest väljaannetest väärivad nimetamist Postimehe Pärnu väljaanne, „Uus Pärnu Postimees", „Petseri Postimees", „Uus Postimees", „Hommiku Postimees", Narva Postimees, „Lasteleht", „Tervis", „Elu", „Elu kirjandus ja teadus", „Eesti perekonnaleht Linda", „Eesti Kultura", „Elu" Pärnu väljaanne, „Elu Jutunurk", „Postimehe eralisa", „Postimehe Lisa", „Sõna", „Laste maailm", „Noorsooleht", „Wirmalised" „Meie Aastasada", „Sädemed", „Kodaniku käsiraamat". Ei saa garanteerida siin esitatud nimestiku ammendatavust, kuna aluseks on ainult nooruspäevade mälu.

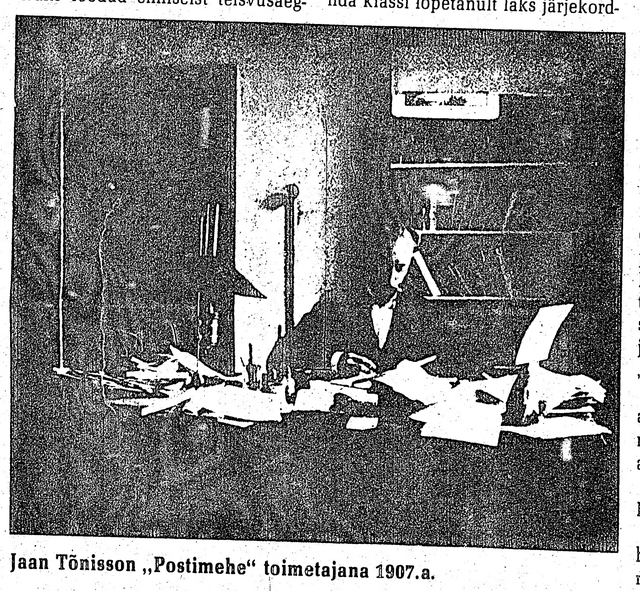

Jaan Tõnisson „Postimehe" toimetajana 1907.a.

KOHTUMINE JAAN TÕNISSONIGA

Mälust hüppab aga esile ka ühe nooruki esimene kohtumine Jaan Tõnissoniga, kelle sünni ja kasvutalu Mursit lahutas selle nooruki sünnikohast (nüüd hunnik varemeid!) ainult kilomeetriline heinamaade- ja põldude rida. JoKa pikemast mälestusartiklist J. Tõnissoni 77-nda sünni-aastapäeva puhul ajakirjas „Kauge Kodu" 22. dets. 1945 (lk. lk. 11-16) loeme muuseas, kuidas ta „lugemisverise hambaga" naabervalla Vana Tänassilma „Kalmeto" algkooli 3-nda klassi lõpetanud läks järjekordselt laenama Mursilt lugemisvaraks „Lastelehti". Pererahvast ei olnud kodus. „Käisin maja risti ja põiki läbi ja kui olin juba igasuguse lootuse peagu kaotanud, nägin istumas aida trepil võõrast ja imelikku meest. Ta tundus mulle väga auväärne, kõrge ning tähtis. Ma pisut kartsingi teda. Aga tema, mind vaevalt silmanud, viipas sõbralikult. „Noh, poja," ütles ta peagu peremees Matsi häälega, „tule aga julgesti lähemale! Mis emes sinust siis kasvab kui sa kardad." Pidin seda tegema. Viimaks istusin koguni ta kõrval aidatrepil. See pidi olema omamoodi huvitav pilt — kõrgekasvuline hästi riietatud härra ja väike sasisjuukseline poiss uhkeis kuresaapais kõrvuti istumas ja vestlemas! Päris mult üht-teist üldist, et kes ja mis, ja kui olin jutustanud, milline soov mind siia tõi, silmitses ta mind tüki aega vaikides. „Tubli", ütles ta siis otsustavalt. „Loe ja õpi, loe ja õpi palju! Kõik eesti poisid ja tüdrukud peavad palju õppima ja muutuma julgeiks. Õpi ja kasva, siis sa mõistad, kui tähtis see on! Ta läks ja tõi mulle ise aidast suure paki „Lastelehti" ja ulatas siis sõbralikult käe. „Ega sul tagasi ei olegi neid tarvis tuua — anna parem teistele edasi, kes tunnevad lugemise vastu huvi. Kasva tubliks poisiks ja tule mind Tartusse vaatama." — Isa teadis, kes see tore mees oli — Mursi peremehe Matsi vend Jaan, advokaat, ajakirjanik, suur eestlane, poliitikamees ja palju muud... Ma õppisin, pidin õppima palju. Aastaid-hiljem sai minust endast kaastööline „Lastelehele"."

Nii palju sellest pikast mälestusartiklist tollesama „kuresspais nooruki" poolt asutatud ja toimetatud ajakirjas.

RAHVUSLIK SUURKUJU

Aastad on möödunud. „Postimehe" eestluse esivõitlusrindesse astumisest möödub 90 ja Jaan Tõnissoni sünnimomendist peatselt 118 aastat. Jaan Tõnissoni julgusest astuda alati vastu ükskõik millises tugevuses vaenlasele, on olnud juttu koguteostes ja mujal. Võib-olla on kõige õigem, kui lõpetame selle omamoodi mälestus- ja tänuartikli samade sõnadega, nagu need leiduvad JoKa eespool refereeritud artiklis. Ta küsib, ja vastab samas ise:

Mida jääb minul, väikesel mehel, teha selle rahvusliku suurkuju sünnipäeval? Ma seisan aukartuses ta auväärse kangelaskuju ja paljastan pea tema elutöö ees, millele võlgneme kõik suurel määral selle eest, et oleme võinud kasvada vaba Eesti vabas koolis ja loeme end tänagi, kuigi pagulastena, siiski iseteadlikult ja elujulgelt vaba Eesti vabadeks kodanikeks. Aga igale eesti noorele lubatagu mind anda edasi selle suure rahvatribuuni, eesti rahva ja eesti noorte suure sõbra pärandlikud sõnad, millist tõde ja vajadust ta õhutas juba kaua enne meie rahva iseseisvusaega oma perioodiliste väljaannetega ja andis kord elujuhiseks kaasa väikesele paljasjalgsele maapoisile oma sünnikoha aidatrepil: „Kõik eesti poisid ja tüdrukud peavad palju õppima ja muutuma julgeiks. Õpi ja kasva, siis sa mõistad, kui tähtis see on!"

Eesti tulevik on tema nooruse kätes ja eesti nooruse tee on julge võitluse tee. Aga võidelda suudetakse edukalt ainult siis, kui ollakse palju õppinud. See, kellele Tõnisson seda kord elujuhisena ütles, mõistab seda veel tänasteski õppimiskohustuses väga hästi. Ainult suure töö ja vaeva karastuses sünnib vaimujõud, mida tunnistame väikerahvaste tugevaimaks relvaks. Selles võitluses ei ole miski liiga palju, ka mitte Mursi suurtalu saatus ja ohver (mida nende ridade kirjutada hästi tunneb) selleks, et noorema perepoja Jaani elutöö ning eriti „Postimehe" ja ta lisaväljaannete poolt külvatud seeme alati eluloovana idaneks.

JoKa

Jaan Tõnisson ajakirjandusliku võitluses. K. A. Hindrey karikatuur „Sädemetes" a. 1906.

Jõulud Segakoori peres

Toronto Eesti Segakoori jõulukoosviibimine kooriliikmeile, nende sõpradele-sugulastele ja kutsutud külalistele toimus 20. dets. Tartu College'i kohviku pühadekohaselt dekoreeritud saalis. Koosviibimisest võttis osa ligemale 60 kooriliiget, eesotsas koori esimehe Alfred Kelderi ja koorijuht Asta Ballstadt'iga. Kutsutud külalistest viibisid kohal koori auliige prof. Roman Toi, Eesti Maja esimees O. Piil abikaasaga jt.

Jõuluõhtu avasõna ja tervitused koosviibijaile ütles koori esimees A. Kelder. Järgmiseks võttis sõna endine kauaaegne koorijuht ja praegune auliige prof. R. Toi, kes oma sõnavõtus rõhutas usuliste tõekspidamiste arendamise ja säilitamise vajadust pealekasvavas generatsioonis.

Oodates jõuluroa serveerimist alustati jõululauludega. Laululehed said aga peagi „tühjaks lauldud" ja siis tuli „lisapaladeks" laulda peast teisi laule, mis teksti ja meloodia poolest sobisid jõulupärasesse miljöösse.

Vahepalaks Lisanne Vaher luges ette E. Haavaniidu luuletuse „Kuhu kadus jõuluvana?", teenides sellega koosviibijate tugeva aplausi.

Koorijuht A. Ballstadt oma lühikeses sõnavõtus soovis koori perele ja sõpradele häid pühi ja tänas lahket jõuluvana, kes oli kingituseks toonud kogult väikese kuid tähtsuselt suure eseme, hääle andmiseks „kasuliku suupilli — juhuks kui klaverit ei juhtu kaasas olema...

Elavas vestluses ja hoogsa lauluga istuti koos hilisõhtuni.

G.T.

SOBIV KINGIKS
mälestuskogu
„TUNDMATA TULEVIKKU"
S. VEIDENBAUM
Väljamüügihind $10.00

Tähelepanuks kohalikkudele ühiskonna gruppidele ja mitte-kasumit taotlevatele üürimajade organisatsioonidele.

Aidake luua üürikortereid eritarvidustega inimestele.

Erakordne provintsivalitsuse toetus 3,000 üürikorteri loomiseks.
Ontario Provintsivalitsus on nõustunud 3,000 uue mitte-kasumit taotleva korteri rahaliseks toetamiseks peamiselt mõeldud halvemus olukorras olevatele elanikele.*

Keda see programm aitab? Peamiselt inimesi, kes on kehaliselt, arenguliselt või vaimselt händikäp, vaenatud (battered) naised, kodutuid ja teisi sotsiaalselt halvemuses olevaid isikuid.

Majadevalitsus, tervishoidu-, ühiskonna- ja sotsiaalvalitsused töötavad koos, et aidata Ontarios elavaid abivajavaid inimesi nii sotsiaalabi kui majutuse suhtes.

Projektid kus majutatakse madala sissetulekuga perekondi ja seeniore, samuti kui ka halvemus olukorras olevaid gruppe, tulevad kaalumise alla. Vastavalt ümberkohandatud majutusprojektid halvemus olukorras olevatele, madala sissetulekuga ja üksikutele võetakse samuti kaalutlusele demonstratsiooni korras.

Võtke osa meie informatiivseist istungeist veebruari kuus.
Selle vastu huvi tundvatele ühiskonna gruppidele ja mitte-kasumit taotlevatele organisatsioonidele on tehtud ettepanek osa võtta suunamis istungeist, et arutada majutust koos toetavate organisatsioonidega. Koosolekud toimuvad veebruari kuus majadevalitsuse ministeeriumi kohalikes rajooni keskustes.

Vastavate ministeeriumite esindajad annavad seletusi ja vastavad küsimustele.

Kohalikud ühiskonna organisatsioonid kes soovivad toetada mitte-kasumit taotlevaid majutusprojekte, võivad sisse anda sooviavaldused riigilt abisaamiseks mitte-kasumit taotleva majutusprojekti loomise kulude katteks.

Helistage täpsete eeskirjadeks.
Esialgsed sooviavaldused mis tõendavad kavatsust luua majutusprojekte abistamisorganitega peavad olema sisse saadetud 31. märtsiks 1987. Õigus sellele oleneb hoolekande liigist ja ulatusest.

Kõik selle programmi alla kuuluvate projektide hüpoteeklaenud on kindlustatud föderaalvalitsuse Canada Mortgage and Housing Corporation'i kaudu.

Lähemaks informatsiooniks ja koosolekute aegadeks võtke ühendust oma lähema majadevalitsuse kohaliku keskusega mis on allpool ära toodud.

* Kuni 1,000 korterit valitakse varemini sisseantud sooviavaldusest majadevalitsuse ministeeriumile. (Ministry of Housing)

Ministry of Housing
Ontario Hon. Alvin Curling, Minister

A SPECIAL PROGRAM FROM ASSURED HOUSING FOR ONTARIO

Regional Offices of the Ministry of Housing.

Southern Office
55 Hess St. S.
Hamilton, Ontario. L8P 4R8
(416) 521-7500 or dial '0' and ask for Zenith 20450

Eastern Office
1150 Morrison Dr., 2nd Flr.
Ottawa, Ontario. K2H 8S9
(613) 820-8305 or dial toll-free 1-800-267-6108

Northwestern Office
435 James St. S.
Thunder Bay, Ontario. P7C 5G6
(807) 475-1465 or dial toll-free 1-800-465-5015

Southwestern Office
275 Dundas St., Suite 1101
London, Ontario. N6B 3L1
(519) 679-7110 or dial toll-free 1-800-265-4733

Northern Office
1191 Lansing Ave.
Sudbury, Ontario. P3A 4C4
(705) 560-6350 or dial toll-free 1-800-461-1190

Central Office
4950 Yonge St., 4th Flr.
Toronto, Ontario. M2N 6K1
(416) 225-1211 or dial '0' and ask for Zenith 20450

ARMAST ABIKAASAT, ISA JA VANAISA

ADVOKAAT

dr. EDGAR V. BERNHOFF'i

Rakverest
sündinud 4. novembril 1902 Batumis, Kaukaasias
surnud 7. jaanuaril 1987 Torontos

mälestavad leinas

abikaasa MARIE BERNHOFF
Parkdale Nursing Home
35 Elm Grove Ave.
Toronto, Ont.
M6K 2J2
ja pojad
SIEGFRIED perekonnaga Ottawas
GERHARD perekonnaga San Franciscos

Puhka rahus!

ARMAST VENDA

FERDINAND VÕSU

leinavad

Puhka rahus!

EDUARD ja HELEN

Soome hotellide „njet" vene turistidele

HELSINGI (ME) — Soome hotellide juhtkond on hakanud tähelepanu pöörama nõukogude turistidele. Paljudes öeldakse neile enam-vähem viisakalt "kahjuks, hotell on täis". Tõeline põhjus on siiski see, et nõukogude turistidel ei ole piisavalt raha,nad on ebapuhtad ja liiguvad suurtes rühmades. Järelduseks on, et läänest tulnud turistid hakkavad reserveerima tube teistes hotellides.

Ka ajakirjandus on sellest suurte pealkirjadega kirjutanud, vasakpoolsed lehed muidugi idanaabrit kaitsvalt. Esimesed boikotid on juba käigus hotellide vastu, kes on järsult keeldunud venelasi majutamast. Eitava lipu oma masti on tõstnud näiteks Turu linnas asuv hotell Ritz. Ega see pole ainukeseks.

INTURIST TINGIB

Vene turismibüroo Inturist jälgib praegust soome süsteemi, millega nõukogude turiste katsutakse eemaldada hotellidest. Pole juhus, et soome hotellid on oma hinnad kõrgeks tõstnud. Nii väheneb sealt tulevate turistide arv märgatavalt. Inturist aga väidab, et kuna Soomes praegu inflatsiooni ei ole, pole õige, et hotellid hinnad „pilvedesse" tõstavad.

Siiski on aga idaturistid tulutoovad, kuna neid saabub näiteks sel aastal läände kokku peaaegu 1,5 miljoni. Gorbatshovi ajastul paistab olevat tõenäoline, et läände lastakse turiste endisest rohkem.

Ajalehe „Helsingin Sanomat'i" Moskva kirjasaatja Mikko Eroneni järgi käis 1986. aastal välismaal umbes 3,7 miljoni inimest, ehk 1,3% rahvast. See on enam kui kaks korda rohkem kui 10 aastat tagasi. Sellest hoolimata aga ei avane kunagi välismaareisi eesõigus rahva enamikule. Kõigest hoolimata on 1950-ndate aastate moe järgi riietatud nõukogude turiste näha läänes üha rohkem. 1986. aastal said 40% nõukogude turistidest kaua oodatud loa läände reisimiseks. Nelikümmend protsenti on ligikaudu 1,5 miljonit inimest. Need tulevad muidugi rühmades, kuna privaatmatkad ei ole põhimõtteliselt soositud N. Liidus.

Läänematkale ei lubata registreerimise korras, vaid sõitjad valitakse erilise komitee poolt, mis tegutseb igas ametiühingus. Aluseks on soovija iseloom, ametialased saavutused, ühiskondlik ja ka poliitiline aktiivsus. Keeldumise põhjuseks võib olla ka mittesoovitavad kontaktid välismaalastega.

Pole ime, et Inturist kritiseerib soomlaste hindu, sest matkad on nõukogude turistidele üldiselt väga kallid. 10-ne päevane sõit Soome maksab 356 rubla ehk sama palju, kui sealne tööline tavaliselt teenib kahe kuuga. Kaugemale suunduv reis maksab isegi 700-800 rubla ja rohkemgi. Matkade pikkus on normaalselt 4-10 päeva, tavalisemad on 8-10 päevased. Rühmades on keskmiselt 15-20 osavõtjat samast ametiühing, mille koosseisu kuuluvad kõik töötajad.

Kõikides rühmades tegutseb „saba", kes jälgib, et kõik käituvad väärika nõukogude inimese kombel ja raporteerib pärast reisi osavõtjate käitumisest oma organisatsioonile.

„NJET" TURU HOTELLIS

Turus asuva hotell Titz'i direktor pääses ajalehtede pealkirjadesse, kui ta avalikult ütles, mida paljud teised soome hotellide juhid ainult sosistavad. Ta keeldus järsult sissepääsu idanaabri rühmadele. Direktor Taisto Penttilä ütles riigi suurimale ajalehele „Helsingin Sanomat'ile": „Inturist pole valmis maksma korralikke hindasid ja majutagu venelased mujale. Peale selle on Inturist ka veel suur tingija. Nad tahavad saada isegi 70% alla hotellide hinnakirjast."

Möödunud kevadel hakkas olukord Titzis nõukogudelaste suhtes teravnema, kui Taisto Penttilä teatas, et tuleval aastal keskendub Ritz äri- ning koosolekuklientidele. Nõukogude inimestele leiduks ruumi ainult nädalalõppudel.

Pärast seda hakkas Suomen Matkatoimisto kaebama hotell Ritzi teenindamise pärast. Kritiseeriti toitu ning pandi pahaks seda, et N. Liidust tulnud turistid majutatakse alati samadesse, kõige ülemise korruse tubadesse. Heideti ette ka seda, et nõukogude turistide lauas kehtis suitsetamisekeeld, teistes laudades aga lubati vabalt suitsetada. Põhjuseks oli loomulikult haisevad nõukogude sigaretid.

Edasi rääkis Penttilä, kuidas talle otsustamine oli kerge, sest heaks abiks oli soome ärimeeste ja Turu ettevõtete äge linn. Kokkusaamistel ärimaailma esindajatega on Penttilä avameelselt öelnud, et kui nõukogude turistid veel edaspidi Ritzisse majutavad, teised kleidid sinna enam ei saa.

MAHORKA JA LÕHNAÕLI

37-aastane Taisto Penttilä on elukutseline hotellidirektor ja ta loetles põhjusi, miks ta idanaabri inimesi ei taha Ritzis enam näha: liiga odavalt elavad kliendid, kes peale kõige jätavad maha haisu (mahorka koos vägevate lõhnaõlidega). Hotell tahab olla läänelikult esinduslik ja taolisse atmosfääri ei sobi idast tulnud.

Taisto Penttilä ei ole eran Soome hotellise ärijuhtide hulgas. Privaatseist vestlusist selgub, et hotellide personali hinnanguil on vene turist väga madalal kohal. Suure naaberriigi matkajal pole punast krossigi, sest valuutat on tal kaasas ainult 400 marka (umbes 90 Kanada dollarit). Ka ta hügieenia jätab soovida.

Praegu on koostöös Inturistiga viis soome turismibürood, kes toovad idast külalisi siia. Aastas käib Soomes umbes 30 000 nõukogude inimest ja kui võtta arvesse ööbimispäevad, on nad kolmandal kohal Soome turismis, kohe pärast rootslasi ja lääne-sakslasi. Soome Matkailun edustamiskeskuses tuntakse muret, et kunagi varem pole olukord olnud nii pingeline kui praegu.

TÖÖLISHOTELLID KEELDUVAD

Ajakirjanduses on tähelepanu äratanud ka see, et kommunistide ning sotside E-hotellid ehk Cumulus-nimega majutusärid ja restoranid ei taha, et kõigisse nende hotellidesse astuksid sisse nõukogude turistid. Helsingis on neid võimalik vasakpoolseis hotellides majutada vaid ainult nädalalõppudel, sest argipäevadel on hinnad ka „töölishotellides" nii kõrgeiks tõusnud, et Inturist pole nõus maksma. Paljudes teistes Soome linnades on olukord sama või veelgi hullem.

Suomen Matkatoimisto jaoskonnaülem Pilvi-Maret Hirvonen konstateeris, et nõukogude turiste on sihikindlalt „välja suitsetatud" ja ta ei ole arvamisel, et Inturist on liiga agar tingija:: „Muidugi jälgivad nad meie hindu ja mis meil juhtub. Ja kui soome massimeediumis räägjakse väga madalast inflatsioonist, on Inturistil raskusi mõista, kuidas mõned hotellid nõuavad aastal 1987 isegi 15% kõrgemaid hindu."

„Inturisti-taoline riigiorganisatsioon saab garanteerida tulu hotellidele ka väljaspool turismihooaega, sest nõukogude turism töötab nagu automaat; lepingule alla kirjutanud hotellid teavad kindlalt, mida idast saada majandusaruande tulupoolele. Ja kuigi tulu on väike, see on kindel."

Üheks oluliseks ja tüüpiliseks näiteks turismile on, et nad ei taha kunagi maale sõita, vaid tahavad linnades kapitalistlikke imesid vaadata. Kased ja laaned on neil endilgi."

IGAVIKU TÄHISEID:

. . . teenigem Jumalat Tema meelt mööda . . .

Religioon kuulub inimkonna püsivate väärtuste hulka. Juba ajaloo koidikust alates on inimene püüdnud jõuda elu tõeliste väärtuste juurde. Peaaegu igaühel meist on kujunenud välja oma isiklik elufilosoofia, millesse ta usub. See võib olla sekulaarne, mis rajatud inimese tarkusele, või kristlik, mis tugineb Jumala Sõnale.

Need, kes usu õiget olemust on tunnetanud, ei piirdu ainult väliste usukommete täitmisega, vaid nad teenivad oma Jumalat sügava veendumusega ja tõelise armastusega. Ehtne usklikkus pole ainult kristlase nime kandmine ega mingi vabadusena näiv petlik värvikord või kiiresti mööduv vaimustushoog meie eludes, vaid see on juurdunud sügavalt inimese olemusse. Veel tänapäevalgi leidub suurel hulgal ristiusulisi, kes hindavad oma vaimulikku elu ainult välise vormi järele. Neid rahuldab kirikus käies selle traditsiooniliste vaimulike talituste jälgimine ise südamest kaasa elamiseta.

Piibel aga rõhutab, et Jumal hindab meie usklikkust ehtsuse järgi. Kristus oma kõnedes eraldab kahte majaehitajat, neljasugust viljakandvat maad või tarku neitsisid rumalatest. Usklikkuse ehtsuse kohaselt määrab Jumal inimese saatuse. Ei ole küllaldane, kui ainult usu välised vormid on täidetud, aga puudub südame usk! See pani ühe maja varisema (Matt. 7:27), jättis halva maapinna viljatuks (Matt. 13:4-7) ja rumalad neitsid ukse taha (Matt. 25:10).

Mida peaksime tegema tõelise usklikkuse saavutamiseks? Kogu Piibel on kirjutatud vastuseks sellele küsimusele. Vaimne kristlane pürib armastuse kui elu ülima väärtuse poole, otsides meeleparandust ja oma eksisammudele andestust. Seda suudame leida ainult usu teel. Jumal hindab meid selle järgi, kui palju ruumi anname Temale oma südames. Ta ootab, et meie huvide maailmas kuulub esikoht Temale. Ütleb ju esimene käsk: „Sul ei tohi olla muid jumalaid minu kõrval!" (2. Moos. 20:3). tema tahab olla meie sõber, et anda meile lootust ja rahu: „Saa siis Jumalaga sõbraks ja ole rahul, nõnda sa saavutad õnne!" (Iiob 22:21). Kui meie oma jõud on otsas, teed on ummikusse jooksnud ja eluprobleemidel näib lahendus puuduvat, siis jääb Jumal meie ainsaks lootuseks ja pääseteeks. Temale kogu oma lootust rajades omame uue ja jõulise elu.

Loetud ridade ülesandeks ei ole mitte üksteise usukommete mahategemine, vaid nende kaudu elavale ja sügavamale usule aitamine: „. . . teenigem seega Jumalat Tema melt mööda . . ." (Heebr. 12:28). Kui maailmas on üldse midagi, millele inimene peaks andma kogu oma jõu, oskuse, tahte ja armastuse, siis on selleks Jumala teenimine vaimus ja tões!

K.E.V.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

OSTUD

Pensionär soovib osta
HEAS KORRAS
pruugitud autot
helistada 496-2890

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 18. jaan. kell 11 homm. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 25. jaan. kell 4 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust valgus-pilte: „Hispaania, Maroko, Portugal" — L. Pant ja E. ja L. Eerme.

Pühapäeval, 1. veebr. kell 11 homm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust Koguduse Täiskogu koosolek.

Pühapäeval, 8. veebr. kell 4 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS ja uue Koguduse Nõukogu ametisse õnnistamine.

Pühapäeval, 15. veebr. kell 11 homm. KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Laulab segakoor „Leelo" Erik Purje juhatusel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: teisipäeviti 6—8 õhtul ja neljapäeviti 2—8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI avatud: neljapäeviti 10—4 p.l.

Koguduse SEGAKOORI harjutused igal esmaspäeval kell 6.30 õhtul.

PÜHAPÄEVAKOOL iga jumalateenistuse ajal. LEERIEELSED iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

EELK PEETRI KOGUDUS
317 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 18. jaanuaril kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo. Pühapäevakool. Leeritund. Piiblitundi ei ole.

Kohe pärast jumalateenistust all saalis MOENÄITUS. Kohv. Pääse $6.50. Kõik kutsutud!

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 25. jaanuaril kell 11 hommikul. teenib õp. A. Taul.

LÄNGENUTE MÄLESTUS-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 1. veebruaril kell 11 hommikul. Jutlustab õp. O. Puhm, teenib õp. A. Taul.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED kuu esimesel kahel pühapäeval kell 9.30 hommikul, kahel viimasel p.p. kell 4 p.l. Samal ajal pühapäevakool.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID: kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 ja neljapäeva õhtuti kl. 6–8 õp. A. Taul; esmaspäeviti, teisipäeviti ja neljapäeviti õp. Heinsoo kl. 10 h.–4 p.l.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Kolmapäeval, 14. jaan. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 18. jaan. kell 11 h. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 21. jaan. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 25. jaan. kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja. Naisansambel. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS EHATARES. Kõneleb E. Saraoja. Naisansambel.

Teisipäeval, 27. jaan. kell 11 hom. PALVUS.

Kolmapäeval, 28. jaan. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

ARMAST ONU JA SÕPRA

FERDINAND VÕSU

mälestavad kurbuses

REET ja TÕNU perekonnaga
LOORE ja ENDEL VAHI

ARMAST SÕPRA

FERDINAND VÕSU

mälestavad

EMIL KÄRNER abikaasaga
SERGEI PALU abikaasaga
OTTO ROOS abikaasaga

OMA ARMAST VILISTLAST

FERDINAND VÕSU

sündinud 1. detsembril 1909 St. Petersburgis
surnud 6. jaanuaril 1987 Torontos

mälestab sügavalt leinates

EESTI ÜLIÕPILASTE SELTS

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 18. jaan. kell 1.30 p.l. Jumalateenistusele järgneb koguduse nõukogu koosolek.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6–8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 18. jaan. kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile — Gustav Pitka.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Duett. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.)

Kell 6 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. LASTEKIRIK JA ISSANDA SURMA MÄLESTAMINE.

Kolmapäeval, 21. jaan. kell 11 homm. PALVEKOOSOLEK.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale
Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
10 Parkland Rd., Scarborough, Ont. M1N 1Y5
699-6137

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3–3.30 p.l.

Pühapäeval, 18. jaan, kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele, kell 11 homm. lastele. Kell 11 homm. JUMALATEENISTUS, Koguduse Nõukogu tervitab, K. Raid, solist. Kell 6 õ. PIIBLIÕPETUS „Sakarja Raamat", kõneleb J. Andreller.

OMA ASUTAJAT LIIGET KPTN. KS.

FERDINAND VÕSU

mälestab leinas

EESTI OHVITSERIDE KOGU KANADAS

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 5 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Eesti arst valvekorras

17. ja 18. jaanuaril
dr. T. Maimets 469-1322
24. ja 25. jaanuaril
dr. R. Pahapill 921-7777
31. jaanuaril ja 1. veebruaril
dr. A. Rebane 461-6383

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 18. jaanuaril kell 17.00 JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00-19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning igal esmaspäeval kell 18.00-19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave. Hamilton, tel. 527-0410.

LAHKUS ELUKIRJAST ARMAS ABIKAASA

EMILY OLMET

Sügavas leinas

KARL

KAUAAEGSET KLUBI LIIGET

MART TARUM'it

leinab

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

ARMAST

MAI OLMET'it

leinavad

KOIDULA ja WALTER DONALD

ARMÅST SUGULAST

MART TARUM'it

mälestab leinas

VANDA PEEDO

Avaldame sügavat kaastunnet proua ALIIS TARUM'ile tema abikaasa

MART TARUM'i

surma puhul

Perekonnad
H. ROONEEM
E. POTSEPP

KALLIST SÕPRA

EMILY (MAI) OLMET'it

leinab kurbuses

TIINA RAAG

MART TARUM'it

mälestavad leinas

HANS ja LEMMI PENT
ARVED, HELLE jA KAI RANNIK

TUUL VAID JUTUSTAB NEIST

HELMUT MÖLDER'it

mälestavad

EERIK HEINE
UNO KALLAS
LEO KEREM
H. PENT
SULEV SEPP

KAUAAEGSET HEAD TUTTAVAT

MAI OLMET'it

mälestab

perekond HOMMIK

MART TARUM'it

mälestavad

INNA ja ADU RANDPALU
MEERI ja LEMBIT JÄNES

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

UNUSTAMATUT SÕPRA

SINAIDA NEEME't

mälestavad leinas

LEIDA AJANGO, ENE, PIA

VÄGA ABIVALMIS LIGIMEST

MART TARUMIT

mälestab leinas

perekond JAKOB RISTSOO

IMANT REBANE

Sind mälestavad

SOOMEPOISID

UNUSTAMATUT ARMAST

OSVALD KOCH'i

sündinud 25. 06. 1911 Võrumaal
surnud 5. 12. 1986 Norrköpingis, Rootsis

mälestab leinas

Isa, Sinu kätte
annan ma oma hinge.

OLEV JÕGEDA perega

ARMAST

KONRAD KULLANGO't

mälestavad

TALLINNA KAARLI GÜMNAASIUMI ÕPILASED

OMA ÄRMAST VILISTLAST

JAAN ÜLESOO'd

mälestab leinas

KORPORATSIOON FRATERNITAS ESTICA

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestiaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Hellstada tel. 489-8811 ● 489-8002

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

●

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sa perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST!

Meie südames on jänunev igatsus leida tõde, õigust ja rahu! Kuid me lööme käega sõnadele, mis Petlema müsteeriumi südamikus: „MINA OLEN TEE, TÕDE JA ELU!"

JEESUS ÜTLES: „KES MIND PÕLGAB EGA VÕTA VASTU MINU SÕNA, SELLEL ON OMA KOHTUMÕISTJA. SÕNA, MIS MA OLEN RÄÄKINUD, SEE MÕISTAB TEMA ÜLE KOHUT VIIMSEL PÄEVAL."

Joh.ev. 12:48.

(Kirjad slt. V.P.)

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Kapten K.S. Ferdinant Võsu

IN MEMORIAM

Torontos tuhastati laupäeval, 10. jaan. E.V. Kõrgema Sõjakooli lõpetanud ohvitseri kapten Ferdinant Võsu põrm. Viimasel teekonnal olid tema saatjaiks arvukad sõbrad ja tuttavad, kaaslased Eesti Üliõpilaste Seltsist ja Eesti Ohvitseri Kogust Kanadas, sugulased, lapsed ja lapselapsed. Matusetalituse pidas Peetri kirikus õpet. Edgar Heinsoo.

Ferdinant Võsu sündis 1. dets. 1909. Vene tsaristliku impeeriumi pealinnas St. Petersburgis (Leningrad), ettevõtlikus eesti perekonnas. Seal möödusid tema lapsepõlve-aastad ja seal sai ta oma algkooli hariduse. Pärast Vabadussõda asus perekond elama Tartusse, kus jätkus perekondlikus piirides nahast tarbeja moeasjade valmistamine. Ferdinant lõpetas Tartu realgümnaasiumi 1927.a. ja siirdus E.V. Sõjakooli Tallinna. Lõpetas seal suurtükiväe klassi, ülendati noorem-leitnandiks ja määrati teenistusse 3. suurtükiväe gruppi, asukohaga Tartus. See kujunes Ferdinandi peamiseks teenistuskohaks Eesti armees, kuni vastuvõtmiseni Kõrgemasse Sõjakooli võistluseksamite korras.

Selle kooli lõpetamisel 1940.a. sai kapteni auastme ja tuleviku väljavaated olid avarad. Kõik selle lõpetas Vene vägivaldne okupatsioon. Eesti armee likvideeriti ja rahvas kaotas riikliku iseseisvuse.

Tartu oli Eesti vaimseks keskuseks ning nooruse linnaks. Hariduse taotlemise kõrval sai populaarseks sport. Ferdinant kujunes mitmekülgseks sportlaseks ja oli üheks vähestest noortest, kes võitles heade tagajärgedega kümnevõistluse alal.

Tartu oli ka Lõuna-Eesti suurimaks sõjaväekeskuseks. Seal asusid 2 jalaväerügemendile vastavat üksust, ratsaväe rügement, 2 suurtükiväe gruppi, lennuväe üksus, vastavad staabid ja varustuslaod. Suurtükivägi paelus Ferdinandi tähelepanu ja see andis tõuke, miks ta valis sõjaväelase elukutse.

Ülendatuna suurtükiväe ohvitseriks tulid juurde uued spordialad: laskesport ja ratsasõit. Ferdinandist sai üks paremaid püstolilaskureid Tartu garnisonis ja ratsaspordi alal ta oskas treneerida suurtükiväe hobuseid selliselt, et tuli mitmel korral võitjaks üleriiklikel võistlustel.

Elu Tartus kujunes ilusamaks ning tegevusrikkamaks perioodiks Ferdinandi elus. Sinna perioodi kuulus ka abiellumine Helmi Veri'ga 1935.a. ja oma perekonna asutamine. Helmi kujunes Ferdinandile tugevaks toek aastatel mis järgnesid vene okupatsioonile. Vahetati elu- ja töökohti, et mitte silma puutuda okupatsioonivõimu esindajatele. Alles siis kui kuulutati välja eesti ohvitseride mobilisatsioon ja hakati moodustama Eesti Diviisi, läks ta tagasi sõjaväkke. Ta oli ette nähtud ühe ohvitserina, Diviisi suurtükiväe formeerimise ettevalmistajaks Soomes. See kavatsus ei täitunud.

Eestist lahkumisel lõhenes tugev Võsude perekond. Üks vendadest jäi Eestisse, teine põgenes Rootsi ja Ferdinant oma perekonnaga läks Saksamaale. Sealt õnnestus neil pääseda venna juurde Rootsi 1948.a. ja järgmisel aastal tulla Kanadasse. Perekond asus elama Torontosse, kuna pereisal tuli minna lepingu kohaselt ehitama Hydro Ontario veejõujaama Põhja-Ontarios. Aasta pärast ta asus elama Torontosse, õppis raamatupidamist Queen University's, Kingstonis, ja oli disaineriks nahaesemete tööstuses. Ostis maja Torontos, suvemaja Milfordi lähedal ja võimaldas poegadel ülikooli hariduse saamise.

Kanadas Ferdinant oli tegev sportlikul alal kuni pikaajaline haigus hakkas tema teguvust pidurdama. 1960.a. ta astus vilistlasena Eesti Üliõpilaste Seltsi ja oli üks Eesti Ohvitseride Kogu Kanadas asutajaidliikmeid. Surm tuli 6. jaanuaril.

Ferdinanti jäid leinama arvukad sõbrad, tuttavad, organisatsioonide liikmed kuhu ta kuulus, sugulased, lapsed ja lapselapsed. Abikaasa Helmi suri 6 kuud varem.

A. NÕMMIK

T.E. AIANDUSKLUBI TEADAANNE

T.E. AIANDUSKLUBI AASTA-PEAKOOSOLEK

toimub neljapäeval 22. jaan. 1987. a. kell 8 õhtul Eesti Maja väikses saalis.

Päevakord: koosoleku avamine ja rakendamine, aruanded, 1987. a. tegevuskava ja eelarve, valimised, kohalalgatatud küsimused, läbirääkimised.

Käesolevat teadet palutakse võtta kutsena.

T.E. AIANDUSKLUBI JUHATUS

Mart Tarum saadeti viimsele teekonnale

Uusaasta päeval Torontos surnud advokaat Mart Tarum saadeti viimsele teekonnale laupäeva, 10. jaanuari hommikul Vana-Andrese kirikust Mount Pleasant'i kabelisse kus ta tuhastati. Samal ajal mälestasid skaudid Kotkajärvel lahkunut ja langetasid lipu poolvardasse. Mälestusteenistus peeti ka Villa Esto's, Boca Raton'is, Floridas.

Rohketest lilledest piiratud puusärgi juures olid pühakojas lähemalt leinajatest lesk, Eestist matusele tulnud poeg, tütar abikaasaga, õde, õetütar ja palju sõpru ja tuttavaid. Koguduse vaimulik, õp. Udo Petersoo iseloomustas lahkunut kui rahvuslikku võitlejat ja noortesõpra, kes Avinurme metsadest kaasa toodud loodusarmastust rakendas võõrsil oma uue kodu rajamisel Muskokas ja Floridas. Sõbrad tundsid teda alati abivalmina ja perekond sooja südamliku abikaasa ja isana.

Tema rahvuslik meelsus ja isamaa-armastus oli kompromissideta. Nagu selle sümboolseks kinnituseks vaimulik asetas kirstu kaanele Kodumaa mulda. Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liidu ja Toronto Eesti Võitlejate Ühingu poolt, kelle auvalve leinalooris lipuga saatis lahkunut viimsel teekonnal, ütles järelhüüde kui asutajaliikmele abiesimees Rafi Moks. Villa Esto pere poolt asetas Ants Orupõld puusärgile Mart Tarumi koduaiast Boca Ratonis toodud palmioksa ja tema kodumetsast Takeri järve äärest murtud kuuseokstet punutud pärja kandsid puusärgi juurde ngdr. Margot Nortmaa ja nskm. Mikk Jõgi. Järelhüüde ütles skm. Leo Puurits, iseloomustades lahkunut kui alati abivalmit noortesõpra, Tammetähe I kandjat ja head naabrit Kotkajärvel, kus ta loovutas skautidele suure ala oma maast.

Lühikese teenistuse lõppedes Mount Pleasant kabelis lauldi lahkunule viimseks jumalagajätuks „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm . . ."

Kesk-Floridast

Kui anda ülevaadet Florida elust, siis tuleb alata ilmadega, kuna ilmal on oluline tähtsus siinses elus. Kesk-Florida sügiseilmad on tänavu olnud päris isesugused. Neid pole sel aastal õieti olnudki, sest suvi oma suure soojusega on tegelikult kestnud talve alguseni. Sealjuures oli november kuumem kui ta on kunagi olnud, ka on talveilmad seni olnud rohkem tavaliste sügisilmade moodi. Turistidele ja lühikese puhkuse veetjatele, on see olnud väga „konti mööda".

Kesk-Florida Eesti Seltsi peakoosolek peeti novembris. Juhatusse valiti tagasi esimees: Henn Rebane ja liikmed — Heinz Koop, Marin Laas, Evald Pohl, Hilja Pohl, revisjonikomisjoni — Siina Kiipsaar, Hermine Maim, Ilmar Uusvell, rahvuste koondise esindajad — Sylvia Kirsimägi, Maie Rebane, selle koondise meelelahutuskomitee liikmed Evald Pohl, Ludwig Wahter.

Rahvuste koondise majas St. Petersburgis toimunud jõulupeost oli osavõtjaid üle seitsmekümne, neid oli ligidalt, kaugemalt ja hoopis kaugelt, kuni Kanadani ja Rootsini välja. Koosviibimise avas seltsi esimees, jõulukõne ja palvuse pidas õpetaja Juhan Suurkivi. Ettekannete osas oli soololaule E. Pohlalt ja deklamatsioon H. Koopilt. Koosviibimine lõppes ühislauluga.

Peo korralduse ja jõululaua eest hoolitsemine oli paljude abivalmis seltsiliikmete ühistööks. Jõuluvorstid valmistati aga Suurkivide kodus asjatundjatest koosneva grupi poolt.

Jõulujumalateenistus peeti jõululaupäeval Trinity Luteri kirikus St. Petersburgis kuuekümne palvelise osavõtul. See 75-aastane pühakoda on üks kaunimatest, seda eriti jõuluehtes. Teenisid õpetajad Juhan Suurkivi ja Priit Rebane, Sopran Lydia Kööp Kanadast kaunistas teenistust kahe lauluga. Teenistusele järgnes koosviibimine kiriku raamatukogu ruumis.

Esimene jumalateenistus uuel aastal toimub samas kirikus 18. jaanuaril kl. 2 p.l. koos armulauaga. See teenistus on ühtlasi ka Kesk-Florida koguduse esimese aastapäeva tähistamiseks. Pärast teenistust peetakse koguduse peakoosolek kiriku raamatukogu ruumis.

KeskFlorida Eesti Seltsil seisab lähemal ajal ees osavõtt rahvusvahelisest näitus-basaarist St. Petersburgis ja E.V. aastapäeva tähistamine, mõlemad veebruaris.

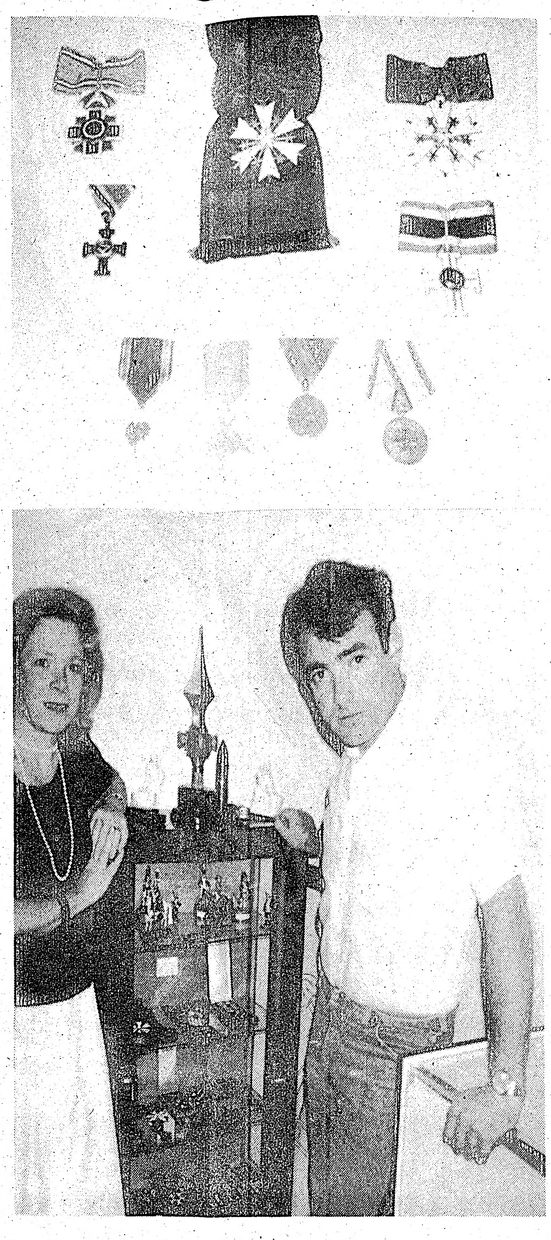

Medalid ja nende koguja. Inglismaal (Maidstone, Kent) elunav Jean-Marie Schanfarouche, kes on abielus praost Andres Tauli õe Tiinaga, kogub medaleid — ka eesti omi. Pildil, ülal, vasakult — Punane Rist, 1928, Valge Täht, 1936, Valge Täht, 1936. Keskel Vanadus Rist II/3, 1919 ja Vabadus Rist I/1, 1919. All — Kaitseliidu Valge Rist, Kotka Rist (hõbe), 1928, Vabadussõja mälestusmärk, 1920 ja Eesti Punane Rist, 1920. Vitriinkapi juures medalite koguja koos abikaasaga, kes mõlemad on kooliõpetajad.

Prof. Jüri Silmberg Ryersoni presidendi assistendiks

Ryersoni elektri-inseneriteaduskonna õppejõud jüri Silmberg on nimetatud president Brian Segal'i eriassistendiks. Tema kaheaastane ametiaeg algab septembris.

Professor Silmberg on olnud õppejõuks alates 1972. aastast. Ta lõpetas Waterloo Ülikooli ja omandas magistrikraadi Toronto Ülikoolis.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

JURISTID

Andres Olvet, LL.B.

ADVOKAAT — NOTAR

Bigelow & Hendy

739 Don Mills, Rd.

Tel. 429-3110

Minu südamlik tänu rohkearvulisele sõpruskonnale heade soovide eest uueks aastaks. Viibisin haiglas ravil 12-ndast detsembrist 1986 kuni 6-nda jaanuarini 1987.

AUGUST NÜÜD

MÕTTESÄHVATUSI

Taevariigi halvemuseks on see, et seal ei saa tuttavatega kokku.

◊

Et nimi pääseks ajalehte, tuleb ületada ajalehte lugedes sõidutee.

◊

On tüdrukuid, kes peavad miniseelikut ebamoraalseks. Teistel on ilusad jalad.

□

Satiirik on solvunud idealist.

□

On imestamisväärne kui palju inimesi on olemas, kellel pea ainult mütsi jaoks.

□

Ülikoolides on väike valik intelligentsi, aga suur osa edevust.

□

Esimese osa meie elust ruineerivad vanemad, teise osa lapsed.

□

Valitsused tulevad ja lähevad, aga politsei jääb.

□

Televisioon on unerohule kõlvatu võistlus.

Kogunud NIHITS

Teadaanne

Balti Veteranide Korpus Torontos korraldab pühapäeval, 18. jaanuaril Daugavas Vanagi (Düüna Kotkad) majas, 125 Broadview Ave. Toronto, algusega kell 3.00 p.l. Balti sõpruse pärastlõuna kavas: dr. G. Silins (Balti Liit Kanadas esimees) „Viini konverents" Kava inglise keeles. Loodame kaasmaalaste, eriti noorte, rohkearvulist osavõttu. Sissepääs tasuta.

ÜLO TAMRE

Teadaanne kalasportlastele

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi korraldab esimese talvise kalapüügivõistluse sellel aastal Simcoe järve läänekaldal Lefroy Beachis 31. jaanuaril. Võistlus toimub Kaljo Laanemetsa mälestusrändauhinnale ja klubi poolt väljapandud auhindadele. Võistluseks koguneda kell 7.30. hommikul Lefroy'st mineva tee otsal järve kaldal. Teejuhis: 400 kuni tee 89, sellega ida suunas kuni tee 11, sellega põhja suunas kuni Churchill. Sealt jälgida Lefroy tee silti mis viib otse järve kaldale. Kui on kellelgi küsimusi selle kohta, palutakse helistada Enno Vaher, tel. 640-6001 või Avo Poom tel. 286-2099. Lähemat informatsiooni võistluse korra kohta antakse kogunemiskohal. Pärast võistlust on ette nähtud kogunemine Enno Vaher'i suvila juures, mille kohta lähemat informatsiooni antakse kohapeal.

JUHATUS

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakiri

riinu

tellimisi.

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

Tel. (416) 466-1951

(416) 466-1502

LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.

Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.

Matuseks — pärjad ja lillekorvid.

Puuviljakorvid.

Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, keraamika-, naha ja puunikerduse alal.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.

NÄDALA RISTSÕNAD

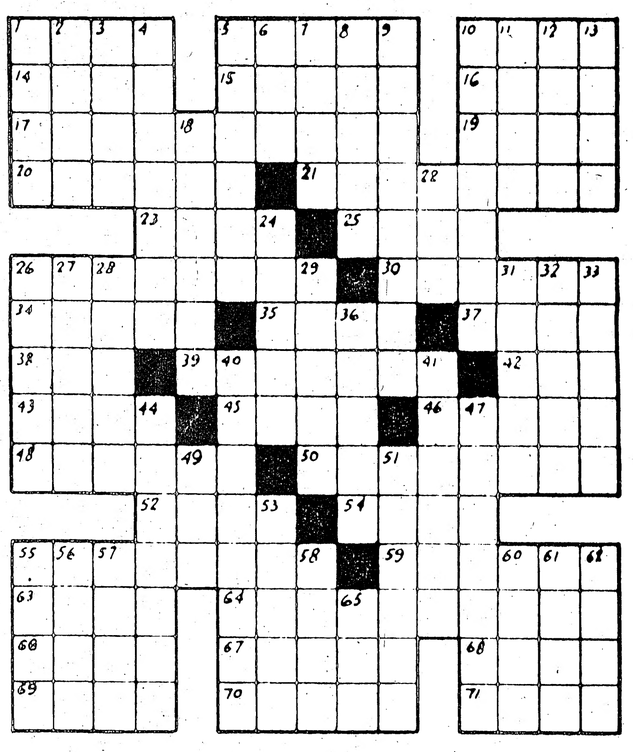

PÕIKI: 1. Saabus. 5. Innukas ootamine. 10. Üks endisi Tallinna jalgpalliklubisid. 14. Kitsas, ka tegelane A. Kivikas'e teoses „Nimed Marmortahvlil". 15. Korraldada, korda panna. 16. Sarika tugipuu. 17. Kasvama hakkava linale kahjutekitav röövik. 19. Ühe koduloom häälitsus. 20. Ühe lõunamaise taime vili. 21. Sireeni hääl. 23. Eelnimetatud, seesama — lühendatult do. 25. Iiri — vanas algkeeles. 26. Üks vesisel maal elunev jahilind. 30. Omapärane, ka tegelane O. Luts'u teoses „Kevade". 34. Kaabaklik. 35. Maailma esimene mõrvar. 37. Mehenimi. 38. Ühe pika praksisega eestlasest ajakirjaniku nimimärk. 39. Üht Vana-Idamaade kaaluühikut ja münti. 42. . . .Saud — üks Saudi-Araabia endisi valitsejaid. 43. Üks geomeetrilisi kehi. 45. Erk, erutatud. 46. Mõrva ohvriks langenud Egiptuse president. 48. Virkus. 50. Vanal ajal sooritati see kootidega, nüüd masinaga. 52. Teatud helk. 54. Vahekord. 55. Saia, küpsiste ja muu sellise küpsetajale. 59. Lained ja veevool midagi merest randa tooma. 63. Kärmas pealehakkaja, ettevõtlik. 64. Želatiinil. 66. Baškiiri pealinn praegusel Venemaal. 67. Aele omapead ringi. 68. Noortemeeste Kristlik Ühing (NMKÜ) — omaaegne rahvapärane nimetus. 69. Hiirepüüdja. 70. Lamad. 71. Teedel.

PÜSTI: 1. Koormuse kandja igal ehitusel. 2. Vuhin, tahtmine midagi alata. 3. Filminäitlejanna Turner'i eesnimi. 4. Peremeest, käskijat. 5. Anna omale kuuluvast midagi kellelegi teisele. 6. Hüüatus. 7. Meelte kaudu saadud tunnetus. 8. Sompus. 9. Ühe väikese kala. 10. Mingi organisatsiooni pea. 11. Endisaegne populaarne peakate. 12. Väga vanaaegne pinnamõõdu ühik — umbes ühe hektari suurune. 13. Üks nahahaigusi — selle vistrikud võivad paranedes arme jätta. 18. Kõlas valjusti, kajas. 22. Haava jälg. 24. Onu — vanas rahvakeeles. 26. Töötades võivad tööga harjumata käed selliseks minna. 27. Äsja, natukese aja eest. 28. . . .lett — koht kus puki otsas istudes mõni naps tehakse. 29. Inglise pinnamõõt. 31. Liiva . . . — tuule toimel üleskuhjunud tuiskliiva hang. 32. Kuulus endisaegne Eesti tantsitar — edukalt esinenud plastiliste tantsudega nii Eestis kui ka välismail. 33. Vanemas rahvakeeles oli see apsat. 36. Kassiliste suguseltsi kuuluv lühikese sabaga metsloom. 40. Eesosal. 41. Tehase või vabriku tootmisosakonna. 44. Türgi pealinnas. 47. Söögiisu. 49. 1940.a. Eestisse tulnud venelaste suur ihaldus. 51. Näo osad. 53. . . . ütlev — kääne eesti keele grammatikas — vastab küsimustele kellele või millele. 55. Kõva . . . võib kõrvad lukku lüüa. 56. Kuulus Saksa fototarbeid ja keemilisi preparaate valmistav firma. 57. Nähtamatu kütteaine. 58. Pole veel surnud. 60. Sõrme või varba mädapõletik. 61. Kuulus Hiir-Eestipärases kirjaviisis. 62. On alles. 65. Piirkond.

(Koostanud E.V.)

(Lahendus järgmises lehes)

EELMISE NÄDALA RISTSÕNADE LAHENDUS

PÕIKI: 1. Soots. 6. Kook. 10. Kava. 14. Eerik. 15. Arru. 16. Abar. 17. Ardna. 18. Ajan. 19. Tore. 20. Laugas. 22. Avinurme. 24. Ilus. 26. Anastan. 27. Aruvalla. 31. Gee. 32. Rahad. 33. Elmar. 35. Lõa. 38. Maks. 39. Aplus. 40. Kahv. 41. Ise. 42. Lepik. 43. Ulata. 44. Uur. 45. Kimbatus. 47. Armutus. 51. Nari. 52. Sooritan. 54. Tipner. 58. Toed. 59. Alus. 61. Keelu. 62. Imre. 63. Mure. 64. Udell. 65. Kaod. 66. Asko. 67. Latil.

PÜSTI: 1. Seal. 2. Oera. 3. Ordu. 4. Tingivas. 5. Skaalad. 6. Kaa. 7. Orja. 8. Orava. 9. Kuningas. 10. Katuse. 11. Abort. 12. Varma. 13. Areen. 21. Sul. 23. Naer. 25. Slepp. 27. Armi. 28. Raas. 29. Uhke. 30. Allik. 34. Mukin. 35. Laat. 36. Õhtu. 37. Avas. 39. Aerutama. 40. Klaipeda. 42. Luti. 43. Ubrikul. 44. Uurded. 46. Mat. 47. Astik. 48. Rooma. 49. Moero. 50. Salus. 53. Nurk. 55. Neet. 56. Elli. 57. Rull. 60. Seo.